

פניני הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

ללא פרסומות.
ללא חדשות.
ללא פוליטיקה.

מיטב השידורים
מגדולי הרבנים

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במייל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

אם ראשונים כמלאכים- הרב ישראל דב בער מוילדניק זצ"ל

הרה"ק ישראל דב בער מוילדניק זצ"ל: נולד בשנת ה'תקמ"ט (1788) בעיר קאטעלנע. כשהיה בן ארבע התייתם מאביו. אמו נפטרה כשהיה כבן עשר. לפני פטירתה ביקשה מבורא עולם שבנה יגדל ויהיה יהודי ירא שמיים. נודע כבר בצעירותו כ'עילוי מקאטלענע'. כשהיה בן שלוש-עשרה שנים עבר לפרוהביטש. נישואיו הראשונים לא צלחו מכיוון שאשתו היתה רגילה לחיי תפנוקים ולא הסכינה לחיי צער. **בעל רוח-הקודש**. מכל רחבי אוקראינה, רוסיה וליטא נהרו לפתחו: יהודים וגויים, החיים והנפטרים. ופנו אליו מכל סוגי המועקות: עגונות, תחלואים, חשוכי בנים, גניבות, דוחק הפרנסה והפריץ המעיק ונושעו. כל דבריו התקיימו, ללא הגבלות מדרכי הטבע.

מלומד בניסים. כשעברה בהמה ליד חלון ביתו, אמר פעם: "יכולים אנחנו להכיר עליה ולהבחין את כל המעשים שעשה בעל הבהמה מיום לידתו ועד היום!". לרבים מהפונים אליו בעת צרתם, גילה מהו העוון שבגללו באה עליהם אותה צרה. ידע את יום פטירתו. גם כיום רבים פוקדים את ציונו ונושעים. התבטא לפני פטירתו: "אפילו אם לא יוכלו לגשת לקבר, אלא יחזיקו בידית הברזל שמסביב לקבר יזכו להיושע". **נבואתו התקיימה לאחר כמאתיים שנים**, כאשר הקומניסטיים שלטו ואטמו את הכניסה לציון כיוון שראו כי רבים פוקדים את הציון. והללו אף נושעו. נפטר ב-כ"א טבת ה'תר"י (1849) חי כ-61 שנים.

אביו: ר' יוסף. **אמו:** מרת פרל גוטא. **נשותיו:** בתו של ר' משה נגיד (זווג ראשון). בתו של ר' חיים (זווג שני). **מרבתי:** ר' מרדכי טברסקי מצ'רנוביל. **מספריו:** **ישארי ישראל סיפורי נפלאות**- יצא לאור לאחר פטירתו ומכיל סיפורי מופתים, מעשים והנהגות.

מסופר על אשה חשוכת בנים ל"ע מליטא שבאה לרבינו וביקשה ממנו להיפקד בזרע של קיימא. כדרכו בנתינת 'סגולות' שהיו נראות מוזרות, הוציא הרבי כמה זרדים מן המטאטא, נתן לאשה ואמר לה: "סעי לביתך, את הזרדים בשלי במים, את המים שתי, ואזי יהיו לך בנים בעזרת הבורא". לקחה האישה את הזרדים ונסעה לביתה שמחה ומרוצה. בבואה לביתה שאל אותה בעלה, מה הייתה תשובת הרבי לבקשתה. והיא השיבה דברים כהווייתם. הראתה לו את הזרדים וסיפרה לו את כל אשר ציווה עליה הרבי לעשות בהם כדי להיושע בבנים. פרץ האיש בצחוק לעג גדול, וברוב כעסו חטף מידיה את הזרדים והשליכם החוצה מבעד לחלון.

השכנים ששמעו את סיפורה של האישה ואת קולות המריבה, הם גם היו חשוכי בנים. מה עשו, אספו את הזרדים הזרוקים, בישלו אותם במים כעצת הרבי, והאישה ששתתה את המים אכן נפקדה, ונולדו להם בנים. כשהגיעה השמועה לאוזני הבעל הראשון, הוא התחרט מאוד על שלא ציית לדברי הרבי, והחליט לנסוע בעצמו לוויילדניק ולבקש את ברכת הרבי למען ייושעו בבנים. בבואו לשם נתנכר ועשה עצמו כאדם זר ובלתי ידוע, אבל הרבי ברוח-קודשו אמר לו: "עתה כבר אינני יכול לעזור לך במאומה. נתתי לך בנים, ואתה השלכת אותם החוצה מבעד לחלון. אף אחד אינו אשם בדבר, אלא אתה בעצמך שהרעות את מעשיך!".

מסופר על גביר אחד שהיה למדן גדול, ועבר פעם דרך ווילדניק בדרכו לחתונה באוורוטש, ונתמהמה שם כשלושה שבועות. באחד הימים נתקל בלימודו בהלכה קשה בספר הרמב"ם, והחליט להיכנס אל הרבי ולשאול אותו את הפירוש בדברי הרמב"ם. והנה, מיד, כשדרכה כף רגלו על מפתן החדר, עוד קודם שפצה את פיו לשאול את שאלתו, שמע את הרבי אומר בקול את הפסוק: "וכסף משנה קחו בידיכם", ובפנותו אל הגביר הוסיף הרבי ואמר: "מדוע באתם אלי לשאול ביאור בדברי הרמב"ם, הרי על הרמב"ם ישנו פירוש בשם 'כסף משנה', הביטו בפירוש זה, ויתבארו לכם דברי הרמב"ם!". וישתומם הגביר למראה עיניו ולמשמע אוזניו.

מעשה באשה שילדה כמה וכמה ילדים וכולם ל"ע מתו בינקותם. ובעירם הייתה עוד אישה חשוכת בנים ל"ע, והחליטו שתיהן לנסוע אל הצדיק מוילדניק, ששמעו כפוקד עקרות הגיע עד למקומן. בעיצומו של החורף הקשה נסעו בעגלת שלג עד לאוקראינה הרחוקה. ואחר רוב הרפתקאות הגיעו אל רבינו. לאשה הראשונה אמר הרבי בזה הלשון: "את תלדי בת, וקראי לה פרל גוטא כשם אמי ע"ה, והיא תחיה עד מאה ועשרים!". ואילו לאשה השנייה חשוכת הבנים פנה הרבי ואמר לה בהראותו על כף ידו: "כאשר יצמחו כאן שערות, תלדי את בנים! אסור היה לך להטביע במים את החתולה וגוריה!".

איש אחד בא פעם ממרחק רב לוויילדניק והתלונן בפני הרבי, כי כל שמונת ילדיו מתו עליו, ולא נותר לו אחד מהם. אמר לו הרבי: "מדוע אתה מסרק את שערך ביום השבת קודש? בשעת הסירוק תולש אתה שערות מראשך, ולכן תלשו ממך את כל בניך!". הודה האיש על חטאו ונתן לו הרבי סדר תשובה על כך, למען יישאר לו זכר ויחיה לו בן.

הרב חיים כריר מצליח מאזוז צ"ל הי"ד - נולד בשנת ה'תרע"ב (1912) בג'רבה (תוניס) והיה בן יחיד להוריו. עוד בצעירותו הגה בתורה יומם ולילה וניכר בחריפותו ובפיקחותו. בהיותו כבן 11 החל ללמוד בישיבת ר' רחמים חי חויתה הכהן. בהגיעו לגיל 16 שנים כבר הספיק לכתוב שו"ת באריכות רבה. הוסמך לדיינות והתמנה כדיין בבית-הדין בג'רבה. בהיותו כבן 18 שנים בלבד נשלח ע"י רבו לתוניס להרביץ תורה בישיבת 'חברת התלמוד'. בשנת ה'תש"ז (1946) נבחר לחבר ועד בית הדין וטיפל בנושא גיטין. מתוך כשש מאות זוגות שעמדו להתגרש הצליח לפשר בין שלושת רבעי הזוגות ולהשכין שלום ביניהם! ענוותן מופלא. מעולם לא פסק פסק דין בעל פה, אפילו שהיה ברור לו, אלא היה פותח ספר ועונה. לפרנסתו עבד כשען ומאוחר יותר כמתווך, בשעות בודדות ביום, כשאת יתר השעות הוא מקדיש להרבצת התורה ולעמלה.

בשנת ה'תשכ"ג (1963) פתח את ישיבת 'כסא רחמים' ע"ש רבו הגאון ר' רחמים חי חויתה הכהן צ"ל וע"ש סבו ר' רחמים מאזוז. הקפיד שתלמידיו לא ילמדו לימודי חול רק לאחר שימלאו את כריסים בש"ס ופוסקים. בראשית ימיה, הישיבה סבלה מעוני ומחסור. רבינו לימד כשתלמודו מונח על מכונת תפירה, עד שאחד מבני הקהילה תרם שולחן. לאחר פטירתו הועברה הישיבה מתוניס לארץ הקודש. נורה מספר פעמים בידי בן-עוולה מוסלמי אחר תפילת שחרית, כשהוא מעוטר בטלית ותפילין בצאתו מביתו ברח' לה-פרוטסטאן בתוניס, ובדרך לבית הרפואה נפטר מפצעיו. נפטר ב-כ"א טבת ה'תשל"א (1971). בהתחלה נקבר בתוניס, ולאחר יותר מחודש הועבר בהשתדלות בניו לעיר הקודש ירושלים ומנוחתו בהר הזיתים. למרות שעברו 43 ימים מזמן הרצח ולמרות שלא קיבל שום טיפול, לא היה שום ריח סירחון כלל ועיקר, ויהי לנס ופלא. חי כ-59 שנים. על שמו נקראו רחובות בערים בית-שאן ובני ברק.

אביו: ר' רפאל מאזוז. **אמו:** מרת רחל (בת הצדיק ר' מרדכי סעדון). **אשתו:** מרת כ'מסאנה (בת דודו ר' מנחם מאזוז). **מרבותיו:** הגאון ר' רחמים חויתה הכהן. **בניו:** הגה"צ ר' מאיר, ר' יוסף צמח, ר' רחמים. **חתנו:** ר' יצחק ברדא. **מתלמידיו:** ר' יצחק בוחניך, ר' פראג'י וזאן, בנו, ר' מאיר, חתנו, ר' יצחק ברדא ועוד. **מספריו:** ישו"ת איש מצליח. **ספרים שנכתבו על רבינו:** **הפטיש החזק** - תולדות חייו של רבינו.

להלן סיפורים, שנערכו מתוך 'הפטיש החזק' - רבינו לפרנסתו עבד כמתווך. בחודש הראשון לעבודתו, הקדיש את רוב שעות היום לענייני התיווך ואת שעות הלילה הקדיש ללימוד תורה. והנה, בסוף החודש מצא, כי הרוויח ארבעים אלף פראנק! "ישבתי על שולחני", סיפר לאחר שנים לילדיו ותלמידיו, "ונדהמתי לראות את סכומי הרווח שהיו פי עשרים מהמשכורת, שהייתי מקבל! ואז הרגשתי, איך אהבת התורה, שהייתה חקוקה בעצמותיי במשך כ-25 שנים רצופות, נחלשת ומתפוגגת קמעא, ואת מקומה כובשת תאוות הממון. באותו הרגע כאב עצום מילא את ישותי, חשתי, כי אם לא אעצור את העגלה עכשיו, היא תחל לצבור תאוצה ולנוע במהירות רבה, עד כי לא ניתן יהיה כבר לעצור אותה. מיד קיבלתי על עצמי באותם רגעים לעבוד אך ורק שלוש שעות בלבד ביום, מעשר עד אחת, וכל שאר היום יהיה מוקדש ללימוד התורה הקדושה בלבד!"

עוד בהיותו נער צעיר לימים, המתכתב עם גאוני עולם. אחד מאדירי התורה, שאיתם היה בקשרי מכתבים, היה הגאון הנודע, המקובל האלוף רבי עובדיה הדאיה צ"ל ראש ישיבת 'בית א-ל' ומח"ס שו"ת ישכיל עבדי. הפעם הראשונה בה התכתב עמו הייתה בשנת ה'תרפ"ח, בעודו נער בגיל 16 שנים בלבד. רבי מצליח שלח את מכתבו, ובו שאלה ותשובה הלכתית מעניינת בעניין: האם מותר ללמוד לכתוב כתב לועזי וחשבונות בבית הכנסת?! וציפה במתח לתשובתו של הגאון.

האיגרת ממדינת הים הגיעה לייעדה. בידו של רבי עובדיה נחה מעטפה מהאי ג'רבה שבדרום תוניסיה. ראש ישיבת 'בית א-ל' שקע בקריאת השאלה והתשובה. ניכר היה במכתב הארוך, כי שונה הוא משאר המכתבים. רבי עובדיה שָׁלַח לה בקבלת מכתבים מכל תפוצות העולם, הופתע הפעם מתוכן המאמר שנשלח. מנוסח האיגרת ניכר היה, שהכותב מוכיח בקיאות עצומה במרחבי הש"ס והפוסקים, והראה על ידע וגאונות מדהימה. גם הלשון הייתה בהירה וצחה בסדר מופתי. והכתב - נאה להפליא. רבי עובדיה הוסיף לעיין בהשתאות בכתב היד, ולא הפסיק להתפעל מהניתוח האומנותי של הכותב בנבכי הסוגיא, ומפירוק הבעיה לנתחיה בצורה מפליאה.

כשעבר על הדברים, ברור היה לו כי לפניו איגרת מאת איש זקן מזקני ארץ, מגדולי חכמי ג'רבה, אם לא הגדול שבהם. מיד מיהר לשגר תשובה ארוכה ומפורטת אל כבוד הגאון ר' מצליח מאזוז. הרב הנזכר הרחיב בדברי הפוסקים ראשונים ואחרונים. זמן רב ארכה לרבי עובדיה כתיבת התשובה. טרם שלשל את המעטפה לייעדה, עלה בדעתו רעיון נפלא, הן כותב המכתב מן הסתם מגדולי העיר ג'רבה. לכן הוסיף דף קטן: "אבקש מכבוד מעלתו לערוך מגבית כספית דחופה מאנשי קהילתו בתוניס, לטובת ישיבת המקובלים בית א-ל-השרייה במצב קשה...". את התגובה המפתיעה למכתב הקצר הזה, לא ציפה רבי עובדיה לקבל באופן מיד, אך היא נשלחה כצבי והדהימה אותו בתוכנה: "לא אוכל לערוך מגבית, כי נער אנכי, עודני בחור ויושב בישיבה, ואין דרכי לצאת ולבוא בין בני אדם..."

הצדיק הרב יצחק אביחצירא זצ"ל- רבינו נולד בשנת ה'תרפ"ד (1924). אביו נפטר כשהיה כבן עשר שנים בלבד. בצעירותו למד אצל הגה"צ ר' יוסף דהן. רבינו ניהן בתפיסה מהירה. בהמשך למד בישיבת 'אביר יעקב' בתאפילתל ונחשב לאחד מבחירי התלמידים שם. בגיל 13 כבר היה בקיא בכל חלק יורה דעה בשו"ע, איסור והיתר והלכות שחיטה, הכל בעל-פה. רבינו סיפר כי אביו התגלה אליו בחלום וציווה עליו ללכת לעיר ספרו ומשם להתחתן עם בתם זוהרה כי היא רעייתו ומשורש נשמתו.

בשנת ה'תש"ט לאחר קום המדינה רבינו עלה לארץ עם אשתו ושני ילדיו. בהמהלך ההפלגה התחילה סערה ורבינו עלה לסיפון וצעק: "סבא רבי יצחק, תציל אותנו מהסער הגדול", ואכן כך היה. רבינו הגיע לרמלה. המצב הכלכלי היה קשה מאוד. לאחר מספר שנים ביקשו מרבינו לכהן כרב בחיפה. בעל רוח-הקודש. עסק בלימוד התורה הקדושה יומם ולילה. כאשר רבינו היה שקוע בלימוד, הבאים המתווכחים סביבו זמן ארוך שהרגיש בכלל שיש משהו. ענוותן מופלא. בשנת ה'תשמ"ה עבר אירוע מוחי והצד הימני נשאר משותק. רבי אלעזר אביחצירא סיפר לבנו של רבינו: "רבי יצחק מחיפה לא היה אנושי, אפילו מלאכים רעדו לפניו!". ספרייתו של רבינו מנתה אלפי ספרים. רבינו העיד על עצמו שלא הכניס לספרייה ספר שלא עבר עליו מכריכה לכריכה.

גאון בנגלה ובקבלה. בערוב ימיו התפרסם קמעא בקרב יודעי דבר על היותו איש סגולי. אחד התורמים לכך היה הצדיק הנסתר רבי יוסף וולטון זצ"ל, שלא אחת במקרה שלא יכל להושיע וכן הצדיקים הנסתרים האחרים גם לא יכלו לעזור אזי שלח שליחויות ל"יהודי היושב בבית הכנסת הגדול האשכנזי בחיפה ביום שישי בבוקר ומעשן סיגריה. בדרך כלל הצדיק לומד על שולחן עץ. תיגש אליו שיבטיח לך את הישועה המבוקשת". העביר הרבה שיעורים. בכל יום שישי אחרי טבילה במקווה היה לומד בספר מורה נבוכים של הרמב"ם. נפטר ב-כ"א טבת ה'תשנ"א (1990). ציונו בבית העלמין בחיפה בכפר סמיר.

סבא רבא (מצד אביו): הצדיק המקובל האלוקי ר' יעקב (ה'אביר יעקב'). **סבא (מצד אביו):** הצדיק ר' יצחק. **אביו:** הצדיק ר' אבא. **אימו:** מרת חנה (הבת של הצדיק ר' דוד אבוחצירא הי"ד 'עטרת ראשנו'). **אשתו:** מרת זוהרה פחיה. **מילדי:** ר' יצחק, מרת שושנה מורסאנו, ר' דוד מרת יוכבד, ר' אליהו, ר' שמואל, ר' אבא. **מחתני:** ר' יצחק טובול. **מרבתי:** הצדיקים אביו, ר' אבא. ר' מאיר אביחצירא, ר' יחיא שניאור (בחיר תלמידיו של הצדיק ר' ישראל אביחצירא, הבא סאלי זיע"א), ר' יוסף דהן. **חברות:** הגאונים רבי משה אלמליח (הרב של העיר עתלית במשך 33 שנים) ורבי משה חליוה מקריית אתא. **מתלמידיו:** ר' אברהם דהן.

בתו של משה (שם בדוי) בת השנתיים חלתה. החום לא ירד והיא נשלחה לביה"ח. לאחר מספר בדיקות הם פנו לאבא והודיעו בצער כי יש לה את החיידק הטורף. לצערם אין תרופה והם מעריכים שבעוד ימים ספורים היא תיפטר. חנה, אשתו של משה ניגשה לרופאים ובכתה אבל הם השיבו בצער כי אין ביכולתם לעזור. משה לא התיימש ונסע לר' יוסף וולטון, הוא ניגש לצדיק ובכה. לאחר שהצליח לדבר הוא הסביר על מצב הבת. רבי יוסף אמר: אלך לר' יוסף דין ונראה מה אפשר לעשות". ר' יוסף דין היה מאותה חבורה קדושה של צדיקים נסתרים, כל ימיו עשה תיקונים על קברי צדיקים. כשהרב יוסף דין שמע הוא אמר בצער: "**הגזירה נגזרה! אין כאן מה לשנות, שיקבל על עצמו את הדין!**". ר' יוסף וולטון חזר לאבי הבת וציווה עליו: "אם יש סיכוי בעולם להציל אותה זה רק אדם אחד, סע לחיפה. תחפש את ביה"כ הגדול האשכנזי. תראה שם יהודי עומד שם ומעשן סיגריה. בדרך כלל לומד על שולחן עץ. תיגש אליו שיבטיח לך שהבת שלך בריאה ושלמה, ורק הוא יכול לעזור לך!". "איך קוראים לו?", שאל. הצדיק ענה: "רבי יצחק אביחצירא".

משה הניע מיד את הרכב והגיע לרחוב הרצל. הוא נכנס לביה"כ הגדול ומצא את רבינו מעיין בספר. אחרי מספר דקות רבינו הבחין בו וקיבל אותו במאור פנים, משה בכה וסיפר את כל עניין התינוקת שלו. "תכתוב לי את שמה על נייר" - רבינו מבקש. הצדיק הביט בנייר ופוסק: "אין לה כלום, בריאה ושלמה!". משה חפץ טלפון ציבורי. הוא מתקשר למחלקה ומבקש לדבר עם אשתו. היא בוכה ולא מוציאה מילה. לאחר שנרגעה היא מספרת שלפני כמה רגעים מצב התינוקת התייבב והיא פקחה עיניים. הרופאים בהלם מוחלט ואין להם מושג איך יכול להיות אדם חצי מת שהתעורר! הוא רץ לר' יוסף וולטון כדי להודות לו על העצה. הוא הוסיף: "יש שאלה שמנקרת לי במח ולא מניחה לי, מה אמר רבי יוסף דין עד שהרב ציווה עלי לנסוע מיד לחיפה לרבי יצחק?". ר' יוסף וולטון אמר: "הלכתי לרבי יוסף דין, הוא אמר שאין מה לעשות. אני ביקשתי שתיסע לחיפה לרבי יצחק ותבקש הבטחה שבתך תבריא! לא רציתי לייאש אותך ולכן לא אמרתי לך את דבריו". משה שאל: "איך הצליח רבי יצחק במקום שרבי יוסף דין הרים ידיים?"

רבי יוסף וולטון גילה: "דע לך סוד גדול! בשמיים יש 36 בתי דין שדנים את העולם. כל אחד מל"ו הצדיקים שבדור יושב בראש בית דין אחד! כאשר יש צרה ניגש אותו אחד לצדיק מל"ו הצדיקים שאחראי על אותו בית דין ובכוחו לבטל את הגזרה. רבי יוסף דין הרים ידיים משום שהגזירה של בתך לא בבית דינו ולכן לא היה בכוחו לבטל את הגזירה. **רבי יצחק אביחצירא מחיפה הוא אב"ד של כל שלושים ושישה בתי הדין שבשמיים ובכוחו לבטל כל גזרה בכל מקום בעולם כולו, ולכן הוא היה המפלט האחרון להציל את הבת שלך!**".

תלמידו רבי אברהם דהן שליט"א סיפר: "פעם אחת רציתי להתחיל ללמוד בספר 'עץ חיים' של רבי חיים ויטאל, החלטנו להיות חבורה שתלמד בכל ליל שישי במירון על ציון הרשב"י. אבל אני לא עושה שום דבר בלי הרב שלי!". ניגשתי אליו ועוד לפני שפתחתי את פי ושאלתי הוא אמר לי: "אני למדתי כל הספר 'עץ חיים' מתחילה ועד סוף. ואתה עוד לא הגיע זמנך ללמוד אותו!". הסיפורים והתמונות נלקחו מהספר 'רבי יצחק דמן חיפה'. תודותינו נתונה לר' יוסף אביחצירא. למעוניינים לקבל את העלון על משפחת אביחצירא יש לשלוח מייל ל-PHkuntres@gmail.com

המקובל האדמו"ר הרב שלום בר חנין המכונה ה'בבא חניני' זצ"ל- נולד בערך בין השנים ה'תרי"ח-ה'תר"כ (1858-1860) בחבל הכפרים שבהרי האטלס. שם משפחתו במקור היה בן-דוד אוחיון. צאצא של הראב"ד (הגאון ר' אברהם בן דוד הספרדי, בעל ההשגות על הרמב"ם). בצעירותו שימש תלמידי חכמים במאראכש ובקאזאבלאנקה. שם עלה והתעלה בתורה הקדושה וביראת שמיים טהורה. כתב פסקי דין רבים כשהיה משמש בקודש כראב"ד העיר נטיפה וחבל הווארז'אז'א. לאחר נישואיו נולדו להם ילדים. באותה התקופה פרצה מגיפה וחלק מילדי רבינו נפטרו בגיל צעיר. כשהיה בן שבע-עשרה שנים בלבד התמנה לשמש כרב של העיירה אסקורה שבחבל הרי האטלס. באותם מקומות היו ליסטים מזיקים. רבינו שהיה מלומד ובקיא בשמות הקודש נאלץ להשתמש בהם כדי להגן על התושבים. רבינו התמנה בהמשך לשמש כמרא דאתרא בעיירה הגדולה נטיפה, חבל הווארז'אז'א שבמרוקו. במקומות אלו שרר עוני עצום והחיים שם היו במסירות נפש ממש.

במקרים סבוכים מאוד כשרבינו היה צריך ב"ד גדול, היה נודד למרחקים ע"ג חמורים ובמסירות נפש היה מגיע לעיירות מאראכש וקאזאבלאנקה כדי לעשות 'בית דין חשוב' עם גדולי חכמי מרוקו ושיפסקו יחד איתו. רבינו היה מייעץ, מרפא, מוהל, שוחט, מרביץ תורה ברבים ואב בית דין. שימש את בני הקהילה בכל המישורים. רבים פנו אליו ונושעו. עקרות רבות זכו להיפקד. הוציא דיבוקים מאנשים. היה זועק בבכיות על חורבן בית-המקדש וגלות השכינה. מדי זמן צם תעניות הפסקה (שישה ימים רצופים. ממוצ"ש עד לקידוש של יום שישי לאחר מכן) בימי השובבי"ם ובשאר ימות השנה. הקים את ביה"כ וביהמ"ד ללימודי התורה 'לסלא אל כבירא' יחד עם חבריו הקדושים. הקים ת"ת לתשב"ר. למד קבלה עם חברותו בהצנע. **מלומד בניסים. זכה לגילוי אליהו הנביא. פעל ישועות בתפילותיו ובקמיעותיו. ענוותן מופלא.** נפטר ב-כ"ב טבת ה'תרצ"ח (1938) כשהיה כבן 80 שנה לערך. בהתחלה ציונו היה באוהל בחדר גדול בסמוך להגה"ק ר' יוסף באג'איו בנטיפה. בשנת ה'תש"ס (2000) גופו הטהור הועבר לבית-העלמין שבשדרות.

אביו: ר' יצחק. **אימו:** מרת עליה. **נשותיו:** מרת איז'ה (אלכבירה- זיווג ראשון), מרת איז'ה (אלזרירה- זיווג שני. מיוחסת לרבינו הרי"ף אלפסי בעל פירוש על הגמרא. זכה להעמיד ממנה שמונה בנות וכן). **בניו:** ר' מאיר ור' יצחק יעיש (מאשתו הראשונה), ר' יהודה (מאשתו השניה). **בנותיו:** מרת תמו אלכבירה (מאשתו הראשונה), מרת תמו אלזרירה (מאשתו השניה), מרת חנינה לבית הלוי, מרת זהרה לבית אוחנונה, מרת רחל לבית אסולין, מרת שרה לבית אבירג'ל, מרת חביבה, מרת טיטי לבית אלבאז, מרת עליה לבית אוחיון, מרת מארי מרים לבית (סמיה) סביר. **מחתניו:** ר' דוד הלוי (בבא יידן), ר' ניסים אסולין ועוד. יבדל"א הגאון הגדול ר' רמי גבריאל (מח"ס שו"ת מפת השולחן ד"כ ועוד, חתן בתו מארי מרים סביר). **מתלמידיו:** ר' דוד הלוי (בבא יידן), ר' ניסים אסולין, ר' ראובן אסולין ועוד רבים מהם נהיו ת"ח. **חברותא:** הרב הראשי למרוקו הגאון הגדול רבי רפאל אנקאוה (המלאך רפאל, מח"ס שו"ת פעמון ורימון, תועפות ראם וכו'), המקובל רבי משה חליוה (מח"ס פני-חמה), המקובל רבי יוסף אלקובי, המקובל רבי פנחס הכהן אזוג, הרב הראשי וראב"ד לעיר קאזאבלאנקה הגאון הגדול רבינו משה חי אליקים. **מספריו:** **ישו"ת ברית שלום** (רבינו כנראה לא רצה להתפרסם מפני ענוותנותו ורצה שיוציאו את כתב היד אחרי פטירתו. כתב היד נעלם ורק שרידים מועטים נמצאו).

חזון נדיר אשר ראו אצל רבינו הוא שהיה זוכה לגילוי אליהו הנביא זל"ט. פעם אחת הרבנית מרת עישה בת זוהרה רצתה להיכנס לחדר. לפתע היא ראתה בפתח החדר אור מיוחד כעין אש. היא ראתה את רבינו בחדר יושב ולומד עם אדם נוסף שאותו לא הכירה. הרבנית נחרדה למראה זה. היא התפלאה כיצד יתכן שאדם זר נכנס לביתה והיא לא הרגישה בדבר? בכל זאת היא לא רצתה להפריע לרבינו בלימודו ולשאול אותו לפשר הדבר. אחרי שרבינו יצא מחדרו, הרבנית ניגשה אליו ושאלה אותו לגבי האור שהיא ראתה וכן מי היה האיש הנוסף שנכנס לחדר. רבינו השיב לה: "אשריך שזכית לראות את מי שנאמר עליו: 'אשרי מי שראה פניו בחלום', אבל אני מבקש ממך שלא תספרי על זאת כל ימי חיי לאף אדם".

נעלם יום אחד בנו של אחד מנכבדי המוסלמים שבכפרי הרי אטלס ולא נודעו עקבותיו. כל בני הכפר יצאו לחפש את הילד בכפר וגם בסביבות ההרים, אבל החיפושים לא העלו דבר. אביו של הילד שהיה מנכבדי הכפר האשים את היהודים ואיים עליהם שאם לא ימצאו את בנו, הוא יגרש את היהודים מהכפר. היהודים חששו מאוד מהגזירה. הם פנו לרבינו בצר להם. הרב ביקש שיקראו לאבא של הילד. כאשר האבא הגיע, רבינו הראה לו במראה את המקום המדויק של בנו. האבא הלך לאותו מקום ואכן מצא שם את בנו. המעשה התפרסם גם בקרב הגויים וגרם לקידוש ה'.

בשנת ה'תש"ס ביקשו להעלות את גופו הטהור לארץ ישראל. חלקם תלמידי חכמים מהארץ וחלקם ממרוקו. הם ניגשו בדחילו ורחימו, באימה רבה ובסילודין לקבר רבינו שהיה בעיירה נטיפה כדי לחפור מסביב לקברו בזהירות רבה ולהגיע לגופו הקדוש והטהור. הם התפללו לבורא עולם שלא תבוא חלילה מכשול או תקלה על ידם. בעדינות רבה תוך כדי בקשת מחילה הוציאו לאט את גופו הקדוש. את המעמד סיקרו גם צלמים וכתבים מהעיתונות והטלוויזיה אחרי שהשמועה הגיעה לאוזנם מרשויות משרדי הממשלה שיש אישור להוציא את גופו הקדוש כדי להעלותו לארץ הקודש. הם גילו כי למרות שעברו 62 שנים גופו היה נראה שלם. הסובבים התפעלו וצמרמורת עברה בגופם. הם סיפרו שאין להם יכולת להסביר את הפחד והחרדה מקדושת הצדיק רבינו זיע"א.

כל המידע התקבל מבנותיו ובנו חנינה וזהרה ורחל ור' יהודה ומארי מרים ונכדיו, ברוך דוד סביר סמיה הי"ו ויוחנן ציון סביר.

האדמו"ר רבי משה מרדכי בידרמן זצ"ל מלעלוב- נולד בין חומותיה של ירושלים העתיקה בחודש כסליו ה'תרס"ג (1902). עוד מנעוריו ניכר כעובד ה' מופלא. בצעירותו כבר ניכרו בו סימני קדושה וטהרה. למד בישיבה בקרקוב. בגיל 15, היה מקיץ בחצות הלילה, הולך להיטהר במקווה ומחיש צעדיו אל הכותל המערבי, שהיה סמוך כאמור למקום מגוריו, בכדי לערוך תיקון חצות. בגיל 17 הוסמך להוראה ע"י רבני ירושלים, אך הוא סירב להתהדר בכתרה של תורה, והסתיר את ידיעותיו הרבות, מפני הסביבה.

לאחר הסתלקות אביו בשנת ה'תר"צ (1929) מונה ע"י רוב חסידי לעלוב כאדמו"ר השישי בשושלת לעלוב, לעת זקנותו היה גם לאדמו"ר של פלג זקני חסידי קרלין (פינסק-קארלין). חייו היו רוויי ייסורים ומכאובים. בתחילה קבע את מושבו בתל אביב ולאחר שנים העביר את חצר החסידות לשיכון ה' בבני ברק. ענוותן. אלפים שחרו לפתחו ונושעו. בעל רוח הקודש. מקובל. מלומד בניסים. התפרסם כפועל ישועות. נפטר ב- כ"ד טבת ה'תשמ"ז (1987). חי כ-84 שנים. ציונו בהר-הזיתים, לצד אביו.

סבא: אדמו"ר רבי דוד צבי שלמה (ר' דוד'ל, מצד אביו). **אביו:** אדמו"ר רבי שמעון נתן נטע. **אמו:** מרת חנה רייצא. **אשתו:** מרת עטיל (אחותו החורגת מאשת אביו בזיווג שני מרת פייגא רבקה). **בניו:** אדמו"ר רבי אברהם שלמה (בירושלים), אדמו"ר רבי אלטר אלעזר מנחם (בבני ברק), אדמו"ר רבי ישכר דוב (אדמו"ר מלעלוב-פיעטרקוב ובית מדרשו בירושלים), אדמו"ר רבי פינחס יצחק (אדמו"ר מלעלוב-ניקלשבורג ובית מדרשו בירושלים), אדמו"ר רבי שמעון נתן נטע (בבית מדרש אביו בשיכון ה' בני-ברק), ר' דוד צבי ישראל ור' שמואל שמעלקא (שניהם סירבו לכהן באדמו"רות). **חתניו:** האדמו"ר ר' יעקב אשר קאפף (האדמו"ר מבראנוביץ'-לעלוב), האדמו"ר ר' שמואל צבי רוזנפלד (האדמו"ר מלעלוב-קרלין, ובית מדרשו ברחוב מלאכי בבני ברק). **מספריו:** יברכת משה

○ יפר ר' אליעזר לאנדא נס גדול, שהתרחש עם בנו. הדבר היה, כששידך את בנו בחו"ל, ולפני החתונה קיבל החתן שיתוק ברגלו רח"ל, ולא יכול היה להלך על רגליו. נכנס ר' אליעזר לרבינו הקדוש ושאלו: האם יש לבטל השידוך כי רחמנות על בת ישראל, אך הרבי אמר לו לעשות את כל ההכנות הדרושות לחתונה, ולהדפיס הזמנות, הכל כמו שנהוג. כשעלה החתן למטוס לנסוע לחתונה, עדיין לא יכול היה להלך ברגליו והוצרכו להסיעו בעגלת נכים. והנה, כשהמטוס נחת, והחתן היה צריך לרדת מהמטוס קם על רגליו והתחיל להלך כאחד האדם, והחתונה התקיימה בעיתה, והחתונה התקיימה בעיתה ובזמנה והכל בא על מקומו בשלום.

בת"ת דערלוי למד ילד קטן, שלפתע החל לחוש בראשו כאבים חזקים והלכו עמו לרופאים ועשו לו צילומים, וראו, שיש לו גידול במוח רח"ל. וצויו הרופאים לעשות לו ניתוח מיד, מכיוון שמדובר בסכנת נפשות ממש. מאורע זה התרחש בתקופת חוליו של רבינו אז, והיה קשה להיכנס אליו, אך אחר השתדלויות הצליחו להתקבל אצלו ונכנסו אליו באמצע הלילה וציווה, כדרכו בקודש, לתת איזה סכום כסף לצדקה, והוסיף, שייקחו גוי וימכרו לו את הגידול, ואכן מצאו גוי, שהסכים לקבל את הכסף בעבור זה, וכעבור ימים אחדים הגיע הילד לת"ת, כשהוא בריא ושלם כאחד האדם ללא שום כאב.

בתאריך ה' סיוון ה'תשמ"א (1981) בסיעתא-דשמיא הצליח חיל האוויר הישראלי להשמיד את הכור הגרעיני בעיראק, במבצע שנקרא "מבצע עופרה" או "מבצע תמוז". (מדובר בטיסה של שמונה מטוסים במרחק של כ-1,100 ק"מ מעל ערב הסעודית והפצצת הכור הגרעיני). ממשלת ישראל החליטה להפציץ את הכור הגרעיני זמן קצר לפני הפעלתו. רבים לא יודעים על הדרמה, שהתרחשה מאחורי הקלעים, למרות כל ההכנות המדוקדקות, ראש הממשלה דאז לא היה משוכנע עד הרגע האחרון, אם לבצע את הפעולה, הוא חשש מאד לגורל הטייסים, שהייתה סכנה גדולה מאד, שאיזה מטוס יופל בשטח אויב, וכן מתגובות העולם על הפעולה.

הפעולה תוכננה להתבצע בליל חג השבועות באותה שנה, ושעות ספורות לפני המבצע עדיין היו בליבו ספקות גדולים, האם לתת אישור למבצע או לא. מובן, שפעולה זו הייתה הסוד השמור ביותר במדינה, שרק מעטים המעורבים ישירות במבצע ידעו עליו. בערב חג השבועות פנה הרבי מלעלוב רבי משה מרדכי בידרמן לעוזרו האישי ושלח אותו להיפגש באופן דחוף עם יחיאל קדישאי, שהיה ראש לשכת ראש הממשלה, ומסר לו לומר את המילים הללו, "תמסור לראש-הממשלה, אל תחשוש מלעשות את המבצע, המבצע יצליח למעלה מהמשוער, ואף אחד לא ייפגע, לא המבצעים ולא מדינת ישראל, אני מבטיח ולוקח את העניין על אחריותי".

עוזרו של הרבי, אפילו שלא ידע במה מדובר, ביצע את שליחותו, ומסר את הדברים הללו כלשונם ליחיאל קדישאי, שנדהם כיצד הרבי, יודע על הדבר שהוא הסוד השמור ביותר במדינה, וכמובן מיהר למסור את הדברים לראש-הממשלה, שאישר את המבצע, שאכן הצליח למעלה מהמשוער.

ראש-הממשלה סיפר יותר מאוחר למקורביו, שאכן השליחות המופלאה של הרבי היא זו, ששכנעה אותו ונתנה לו את הביטחון לאשר את המבצע, הרבי מלעלוב אמר לחסידיו מיד לאחר שהופצץ הכור, "לקחתי על עצמי יותר מדי כדי שהעניין יצליח", ותוך פחות מיממה לקה הרבי באירוע מוחי.

באחת הפעמים שבהן התפלל רבינו ליד שריד מקדשינו הכותל המערבי. בעיצומה של תפילתו, התקדרו השמים בעבים והחל יורד גשם זלעפות. מיהרו לגונן עליו במטריה. הדי הרעמים והבזקי הברקים נשמעו ונראו. לאחר דקות ארוכות שכך הגשם והמטריה קופלה. דקות מספר לאחר מכן הצדיק סיים את תפילתו ופנה ללכת לדרכו. לפתע הבחין בשוליות של רגליו ותמה: מהיכן המים הגיעו?!

הרב אליהו אליעזר דסלר זצ"ל: נולד בהומל (רוסיה) בשנת תרנ"ב (1892). אביו היה סוחר עצים מצליח בהומל ותלמידו של אחד מחשובי תנועת המוסר (ר' שמחה זיסל זיו, "הסבא מקלם"), ואמו הייתה נכדתו של מוסד התנועה, רבי ישראל סלאנטר. עד גיל 13 למד מפי מורים פרטיים, ולאחר מכן למד בישיבת קלם עד גיל 30. שם למד מתוך מסירות נפש והתמדה רבה והצטיין בלימודיו. **כבר בגיל 17 ידע את כל הש"ס בעל-פה.**

באותו זמן, ביקש ר' שלמה אלישיב ללמדו את תורת הקבלה- אך הרב התחמק ומאוחר יותר הצטער על כך כל ימיו. הוסמך לרבנות בידי דודו, ר' חיים עוזר גרודזינסקי, מחשובי רבני ליטא. לאחר המהפכה ברוסיה כאשר גברה ידם של הבולשיביקים ואבד עושר משפחת אביו, הציע לו ר' חיים לכהן כדיין בוילנה אולם הרב סירב והצטרף לאחיו בעסקיו בארה"ב. בשנת תרפ"ז (1927) עבר ללונדון (לאחר פטירת אמו החורגת נסע עם אביו לצורך טיפול רפואי של האב) שם כיהן כרב באיסט אנד ובדלסטון. **סייע בהקמת רשת של בתי חינוך וישיבות, שהידועה בהן היא הישיבה בגייטסהד.**

בשנת תש"ו (1946), לאחר הגיעו לארץ-ישראל, ר' יוסף כהנמן ביקש ממנו, לאחר פטירת המשגיח הקודם, ר' אבא גרוסברג לשמש במקומו. ור' אליהו התמנה למשגיח הרוחני של ישיבת פוניבז' בבני ברק. בשיחותיו מדגיש הרב את המוסר האיש, מידותיו של האדם ומתמודד עם שאלת "אמונת חכמים"- לאור הקטרוג שהתעורר בעקבות השואה. **נחשב לאחד מגדולי בעלי המוסר בשיטת קלם במאה העשרים.** נפטר במיתת נשיקה מהתקף לב ב-כ"ד טבת תשי"ד (1953). ציונו בבני-ברק. חי כ-62 שנים.

אביו: ר' ראובן דב. **אשתו:** מרת בלומה (נישא בשנת ה'תר"פ 1920 עם ניתו של ה'סבא מקלם'). **ילדיו:** ר' נחום זאב. **חתנו:** ר' אליהו יהושע גולדצהלר (חבר בית-המדרש העליון בספרינג וואלי). **רבותיו:** ר' צבי הירש ברוידא. ר' נחום זאב זיו, ר' ירוחם לוי ליבוביץ. **מתלמידיו:** ר' אריה כרמל, ר' חיים פרידלנדר (ממשיך דרכו), ר' אלטר האלפרן (ר"מ בישיבת 'תורת אמת' בלונדון), ר' סולימאן ב"ר דוד ששון. **מספריו:** **ימכתב מאליהו-** שיחות ומכתבים בענייני אמונה ומוסר (חמישה חלקים- לאחר פטירתו נערך באמצעות מספר תלמידיו בראשות ר' אריה כרמל ור' חיים פרידלנדר. הספר נחשב לאחד החיבורים החשובים ביותר במחשבת ישראל במאה ה-20 ותורגם לשפות רבות ומהדורות רבות יצאו).

מובא בספר 'אורח צדיקים' של ידידו ר' דניאל אלול המביא סיפור מופלא מ"עלינו לשבח" בו מסופר על הרה"ג דסלר אליהו, שעזב את אירופה לפני המלחמה ולא ידע מה עלה בגורל אשתו וילדיו. בתקופת המלחמה, כאשר לא ידע האם בני משפחתו בחיים או שמא גם הם נהרגו על קידוש ה'. אולם אהבתו לתורה הייתה כה עצומה ובערה בעצמותיו, כך שעובדה זו לא העיבה על רוחו ובנה הרב את מבצר התורה בגייטסהד, הקים סמינר לבנות, ובנה את כל היידישקייט באנגליה. וכל זה, כשהיה במצב של חוסר ידיעה מוחלט מה עלה בגורל משפחתו.

גם לאחר המלחמה עדיין לא הגיע לאוזניו במשך תקופה ארוכה כל בדי מידע על גורלם. ולמרות זאת, התאמץ לעבוד את קונו בשלמות והמשיך במלאכת הקודש שלו, על כל פרטיה ודקדוקיה. והנה, בהיותו פעם יושב ולומד עם בחור אחד, הגיע הדוור ומוסר בידו מכתב, והמשגיח רואה את שמות בני משפחתו חרוטים על גב המעטפה, שחור על גבי לבן!!!

ליבו של הרב פעם מן הסתם בחזקה רבה. הייתה זו הפעם הראשונה מאז פרוץ המלחמה שיש לו אפשרות לדעת מה עלה בגורל משפחתו. לב מי לא ירעד לפתוח מכתב שכזה? ובכל זאת, המשגיח אינו פוסק מלימודו, ומניח את המכתב בצידו של השולחן. וכל זאת למה? כדי לא להראות לבחור שישב ולמד איתו שיש דבר שחשוב ומהנה יותר מלימוד התורה.

בשלב מסוים חשש הגאון שלא יוכל לעמוד בניסיון ויפתח את המכתב באמצע הלימוד. מה עשה? קם ממקומו, והניח את המכתב על גבי מקום גבוה, כדי שלא יוכל לגשת לשם עד סוף הלימוד, ולא פתח את המכתב עד שסיים ללמוד עם הבחור.

עוד מובא על אחת מההנהגות המופלאות של הרב המלמד אותנו עד כמה עלינו לשמור על כבודו של הזולת: בביתו של הרב היה מונח בושם, והבחורים שנכנסו לבית לא ידעו לשם מה נזקק המשגיח לבושם. רק לאחר פטירתו גילו בני הבית את הסיבה לכך, מאחר ולעיתים היו שולחים את הכביסה למכבסה עם שליח, המשגיח לא רצה שהשליח ירגיש את ריח הזיעה העולה מן הבגדים- ולכן הורה להכניס בושם בתוך שק הכביסה, ורק לאחר מכן לתת אותו לידי השליח, וכל זאת כדי שלא לצער יהודי.

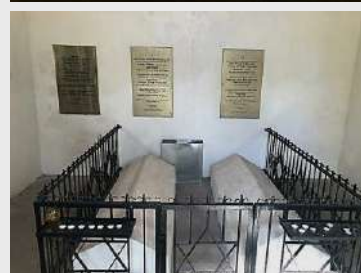
הגר"א שוועב סיפר על רבינו אליהו דסלר את הסיפור הבא: "בטרם פורסם על הנזק והסכנה העלולים להיגרם כתוצאה מהעישון, היה הרב, מנהלה הרוחני של ישיבת פוניבז' מעשן סיגריות. פעם אחת נכנסתי אליו, והיה זה באותו יום בו פורסם לראשונה על הסכנה. והמשגיח מקבלני כדרכו במאור פנים ואומר לי כדברים האלה: "אתה יודע שהפסקתי לעשן?".

לאחר מספר דקות נכנס תלמיד נוסף ושוב פונה אליו הרב דסלר ומודיע לו שהפסיק לעשן. וכך עשה לעשרות רבות של תלמידים שנכנסו במשך הימים הבאים כשהוא מודיע לכולם שהפסיק לעשן. והסיבה לכך פשוטה, כשאדם מודיע לכל כך הרבה אנשים שהפסיק לעשן, גם אם לאחר מכן יגבר עליו יצר- לא יהיה לו נעים לחזור 'לסורו', מאחר שהכל כבר יודעים שהפסיק. בכך הוא מכניס את עצמו ללחץ חברתי קשה ומאפשר לעצמו, גם בהרגלים קשים כמו עישון, להיגמל מזה.

האדמו"ר הרב שמואל בורנשטיין זצ"ל - נולד ב- ד' חשוון ה'תרס"ז (1856) בקוצק. על קריאת שמו מסופר כי אביו נכנס לחותנו הרה"ק מקוצק לשאול מה השם שיקרא לרך הנולד. חותנו התחיל לדבר איתו בדברי תורה, וזה נמשך זמן רב. מתוך כך שכח את מטרת בואו. כשיצא, נזכר, שלא שאל על קריאת השם וחזר על עקבותיו. הרבי הפטיר כלאחר יד ואמר: קרא אותו בשם, שיעלה על דעתך בשעת הברית, באותה שעה עלה על דעתו הפסוק: "וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל" (שמואל א' א, כ). כשהיה ילד רך בשנים התפרסם כעילוי. בעל תפיסה אדירה. בעל כישרונות עילאיים. התמדתו לא ידעה גבול. **גאון בנגלה ובנסתר**. הגאון האדיר ר' מאיר שמחה אבד"ק דווינסק (מח"ס 'אור שמח'), אמר על רבינו: "העולם יודע על גדלות ה'אבני נזר' בנגלה, ושל ה'שם משמואל' בנסתר. אבל הוא בנגלה עוד יותר גדול מאשר בנסתר". בתחילה פתח עסק לחנות יין, כיוון שלא רצה לעשות את התורה קרדום לחפור בה.

לאחר שנפטר אביו בשנת ה'תר"ע (1910) הוכתר ע"י החסידים לממלא מקום אביו כאדמו"ר. שימש כראש ישיבה בסוכטשוב. רבינו היה ידוע בתקיפותו וחריפות הנהגתו אולם לאחר שעלה על כיסאו- הפך לחלוטין את טבעו והנהיג כל איש לפי רוחו. עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה התיישב בלודז', ובשנת ה'תרע"ח (1918) עבר לזגריזש. נפטר ב-כ"ד טבת ה'תרפ"ו (1926) בעיירת הנופש אוטבוצק. חי כ-70 שנים. הובא לקבורה באוהל אביו בסוכטשוב, בעת הלוייתו הוכתר בנו הגדול ר' דוד לממלא מקומו.

אביו: האדמו"ר הגה"ק ר' אברהם בורנשטיין (בעל 'אבני נזר'). **מרבתי:** אביו, ר' אברהם. **נשותיו:** מרת יוטא לאה (בת הגה"ח ר' אליעזר ליפמאן מראדומסק. זיווג ראשון- נישא בשנת ה'תרל"ג 1873). בת הגאון ר' נתן נטע כהנא שפירא (רבה של קשינז' - מח"ס "שמן למאור"). **מילדי:** היו לו 21 ילדים, שכמעט כולם נספו בשואה: ר' דוד (ממשיך מקום רבינו באדמ"ורות), ר' משה, ר' חנוך הניך (שימש באדמ"ורות" כממשיכו של אחיו ר' דוד), ר' אברהם, ר' נפתלי צבי, ר' אהרן ישראל, מרת דובריש, מרת שרה. **מספריו:** שם משמואל- על התורה ומועדים.

הרה"ג ר' נחום קרנבייטר סיפר: שמעתי מהגה"צ ר' יצחק הוברמן זצ"ל אב"ד רעננה, שהיה תלמיד אצל רבינו, וסיפר שלמד שם חבר, ולו נתן הרה"ק ה'שם משמואל' מעות שיסע לגור אל הרה"ק רבי אברהם מרדכי אלטר ה'אמרי אמת' זיע"א, ואמר לו: "שורש נשמתך הוא בגור", אבל לחברו רבינו לא נתן רשות לנסוע לגור. עוד סיפר הגאון ר' יצחק הוברמן על אביו של חברו, שהיה חסיד אחד של ה'אבני נזר' ולא נפקד בזרע של קיימא. חסיד זה היה מבקש ומתחנן אצל רבו שיברכהו שיזכה להיפקד. אך הגאון, מסיבות השמורות עימו, נמנע מלהעניק לו את ברכתו והיה דוחה אותו תמיד באומרו, שעכשיו אין לו זמן וכו'.

אותו חסיד חיפש שעת כושר, שבה יוכל לתפוס את רבו בעת שמחה, ואז יבקש ממנו שיברך אותו. שעה שכזו הזדמנה לפניו בשמחת תורה, כאשר ה'אבני נזר' היה בשיאה של השמחה בבית מדרשו ופניו להטו מרוב דבקות. החסיד ניגש אליו והודיע, שלא יעזוב את המקום עד שהרבי יברך אותו. כשראה ה'אבני נזר' כך, אמר לו: "האם רוצה אתה, שאברך אותך שיוולד לך בן שיהיה כומר?". החסיד שמע את דברי רבו ופניו חווירו כסיד. הוא הבין שרבו צופה ברוח קודשו את העתיד להיוולד ממנו, ואכן לא המשיך עוד לשטוח את בקשתו לזרע של קיימא בפני רבו.

כעבור תקופה מסוימת נפטר ה'אבני נזר', ורבינו מילא את מקומו. רבינו ידע את צערו של החסיד שזה שנים רבות שאין לו ילדים. פעם אחת בשמחת תורה, בעת התלהטות השמחה בבית המדרש, ניגש ה'שם משמואל' מעצמו אל החסיד ואמר לו: "**אני מברך אותך, שהשנה תיושעו, תיפקד בזרע של קיימא!**". לא די שהחסיד לא ענה אמן על ברכתו של הרבי, אלא שהתחוויר פניו והוא כמעט התעלף... ראה זאת ה'שם משמואל' והבין, שיש דברים בגו. ולכן שאל את החסיד, מדוע לא ענה אמן ומדוע חוויר פניו. לא כיחד החסיד וסיפר כל מה שעבר עליו עם אביו, ה'אבני נזר', ואמר, שלאחר שאביו רמז, שבנו העתיד להיוולד יהיה כומר, לכן נמנע מלבקש ברכה. רבינו שמע את הדברים, הרהר בינו לבין עצמו, ואחר כך פנה לחסיד ואמר לו: "ואף על פי כן, רוצה אני לברכך, ועכשיו תענה אמן!" ברכו שיזכה להיושע, והחסיד ענה אמן ביקוד נפש.

חמישה ילדים נולדו לאותו חסיד. ארבעה מהם נרצחו בתקופת השואה הי"ד וקידשו שם שמיים. הבן החמישי, שהיה הבכור, **הצליח לשרוד את השואה ולצאת ממנה בשלום על ידי שהתחפש ל... כומר**. שכן הוא זכר את מה שאמר אודותיו ה'אבני נזר'. בחור זה היה כשרוני במיוחד, שלט במספר שפות, וכך יכול היה להתחפש לכומר ולעבור את אימי המלחמה בשלום. לאחר מכן אף עלה לארץ ישראל. הוא זכה להקים דור של בנים תלמידי חכמים ויראי שמיים, ההולכים בדרכי אבותיהם ומקדשים שם שמיים בכל הליכותיהם.

בנוסף הראה הגה"צ מרעננה 'חידושי תורה' שכתב לו אותו בחור **והסביר, שהצדיקים ממתיקים מר במר, שהפך העניין של שמד לבגדי כומר, וע"י זה ניצל ממוות לחיים**. ראינו שהצדיק, בכוחו הגדול, מסוגל להמתיק דינים! על הבן נגזר, שיהיה כומר, אבל מי אומר שצריך להיות כומר ממש? בכוח הברכה הצליח להמיר את הגזרה, ולגרום שהבן 'יצא ידי חובה' בתחפושת בלבד... ובכך אף ניצלו חייו. (מעובד מתוך 'עלינו לשבח')

הרב מסעוד אשר סאסי זצ"ל הידוע כ'צדיק מהרצליה' נולד בעיר עמרוס שבבלב בשנת ה'תר"צ (1930). כבר בילדותו ניבאו לו עתיד מזהיר, ואמו אף זכתה לגילויים מסעירים שחזו את עתידו. האם סיפרה, שכאשר היה בנה בן 15, חלמה ששישה מלאכים לבושי לבן יורדים מסולם ומברכים את הנער. היא סיפרה את החלום לבנה ואמרה: "דע לך שבזרע עולם בירך אותך וכאשר תגדל תברך את עם ישראל". בעודו כבן שבע עשרה, חשקה נפשו לעלות לארץ. בנחישות ובמסירות עשה את הדרך בגפו, בהשאירו בגולה את משפחתו העניפה. עליתו הייתה רצופה בתלאות רבות.

לאחר נישואיו, נהג לשבת בביה"כ רוב שעות היום. בשעה שתיים לפנות בוקר התחיל את סדר יומו. בשעה ארבע לפנות בוקר, הלך לביה"כ, שם נהג להדליק נרות שמן בחדר ההדלקה. לאחר מכן אמר פרקי תהילים בהשתפכות הלב. עם בוא הציבור לתפילת שחרית, מיהר להכין קפה ותה. את האנשים שקמו עכשיו קיבל במאור פנים, בלי לספר שהוא כבר בעיצומו של יום. אחר תפילת שחרית נסע באוטובוס למקום עבודתו בפתח תקווה, כאשר כל הדרך המשיך לקרוא "מעמדות". גם בעבודה הייתה מציאות הבורא לנגד עיניו. **ענוותן מופלא. בעל רוח-הקודש. מלומד בניסים. רבים פנו אליו ונושעו. חילק את כל הונו לצדקה. הסתיר את מעשיו מעיני כל.** קיבל על עצמו ייסורים למען הכלל. הרבה בצדקות ובמעשי חסד שהתגלו רק לאחר פטירתו. נפטר ב-כ"ד טבת ה'תשס"ט (2009). חי כ-78 שנים. ציונו בהרצליה.

אביו: ר' ידידיה. **אמו:** מרת כיריה. **אשתו:** מרת דינה. **ילדיו:** ר' דוד, ר' משה, ר' מרדכי. **מרביתו:** ר' דוד סאסי. **ספר אודותיו:** יחכם סאסי- הצדיק מהרצליה.

אחד מבניו של חכם סאסי עבד בחברה שפיתחה כרטיס תקשורת משוכלל, וחברת אריקסון משוודיה רכשה את המוצר. מנהלי החברה השוודית האיצו במנהלי החברה הישראלית לשגר אליהם מהנדס בכיר, כדי שיפתור בעיה מסוימת בכרטיס התקשורת. התפקיד הוטל על בנו של רבינו והוא הגיע לאביו ביום שישי כדי לקבל ברכת פרדה לקראת הטיסה. חכם סאסי ביקש ממנו לגשת לחדר ההדלקה ולקחת משם נייר כסף של הנרות שהודלקו לכבוד נשמות הצדיקים.

למרות שהבן לא הבין לשם מה, בכל זאת עשה את רצון אביו והניח את נייר הכסף במזוודה. בהגיעו לשוודיה הצטרף לצוות של שישה מהנדסים שוודיים בכירים שניסו בדרכים שונות לפתור את בעיית הקרינה מהכרטיס. הם עבדו במעבדה במשך שלושה ימים- אך ללא תוצאות. קרינה גבוהה פרצה מהכרטיס, והשוודים התריעו שאם הבעיה לא תיפתר לשביעות רצונם- הם יבטלו את העסקה שנאמדה במיליוני דולרים.

מנהלי החברה בישראל נלחצו מהאיום השוודי, והודיעו לבנו של רבינו שהם קוצבים לו ארכה של חצי יום בלבד למצוא בעצמו פתרון לבעיה. לאחר שהם מיצו את כל האפשרויות ההנדסיות, שהיו ברשותם. חייג הבן לאביו וסיפר לו את כל השתלשלות המאורעות. "מה אעשה, הם נתנו לי רק שעות בודדות למצא פתרון?". חכם סאסי השיב: "בני, אתה לא בכיוון הנכון. קח את נייר הכסף של הנרות, הנח אותו בצדו השני של הכרטיס, תכסה את כל האזור והקרינה תעלם!".

הבן, מהנדס בכיר בזכות עצמו, לא הבין כיצד נייר כסף של נרות יכול לפתור את בעיית הקרינה. ולכן שאל שוב את אביו מה לעשות. האב חזר בסבלנות על דבריו. הבן נטל את נייר הכסף והניחו על אחד מרכיבי הכרטיס והקרינה ירדה למינימום. צוות המהנדסים שעבדו עימו מחאו לו כפיים סוערות. הם התעניינו לדעת, מה עשה ועם מי שוחח בטלפון. השיב הבן: "דיברתי עם אבי מישראל". "מי הוא אביך, האם גם הוא מהנדס בכיר?". הבן חייך. "אבי הינו יהודי, שקורא תהילים ומתפלל לבורא העולם". המהנדסים הגויים לא יכלו להבין כיצד יהודי פשוט היושב בישראל פותר בעיה סבוכה בשוודיה.

אחת מבאי ביתו של רבינו נכנסה אליו, והרב אמר לה מיד 'מזל טוב'. האשה סברה לתומה, שהרב מברכה לרגל נישואי אחותה. חלף שבוע ימים ושוב כשנכנסה לחכם סאסי אמר לה 'מזל טוב'. היא אמרה 'תודה' ושאלה: "מניין יודע הרב על חתונת אחותי?". "ברכת המזל טוב מכוונת אליך ולא לאחותך, אם ירצה ה' בקרוב תזכי לפרי בטן" השיב רבינו.

כעבור שבוע ראתה האישה בחלומה שחכם סאסי אומר לה "בעוד תשעה ימים" וחוזר על כך שוב. החלום היה תמוה בעיניה אבל בחלוף תשעה ימים התבשרה בבשורה המשמחת שנפקדה בפרי בטן. במהלך חודשי העיבור הרבה להתפלל להצלחתה, ובהיותה בחדש השמיני ילדה תאומות בריאות.

יהודי המשתתף בקביעות במפעל התהילים בלילות שישי, סיפר לרבינו, שאשתו מתלוננת על כאבי בטן חזקים ומבקשת את ברכתו של הצדיק. הושיט רבינו דף חלק ואמר: "תיכנס לחדר ההדלקה ותטבול את הנייר בקערת השמן, שהודלקה לכבוד נשמת רבינו הרמב"ם- הרופא הגדול. את הדף הטבול בשמן הקדוש תשמור בשקית. בביתך תיצוק עליו שמן נוסף, וזוגתך תמרח מהשמן על האיזור שכואב לה". היהודי עשה כהוראת רבינו, ומיד פסקו הכאבים כלא היו. **(הסיפורים מעובדים מתוך הספר – חכם סאסי הצדיק מהרצליה)**

האדמו"ר הרב יוסף רבינוביץ (יונגרלייב) מיאמפולה זצ"ל – נולד בשנת ה'תק"י (1750) בערך באוקראינה לאחר ברכתו של הבעש"ט הקדוש. נקרא על שם סבו הגדול הרה"ק רבי יוסף ספארודלר. מטל נעוריו נמשך לתורה ולחסידות. כבר בגיל צעיר ביותר חיפש אחר התקדשות והטהרות מדרגה אחר מדרגה. היה חסיד וקדוש, צדיק יסוד עולם. בן בכור מחמישה בנים קדושים, שהניח אביו הקדוש ושהאירו לכל העולם. זכה להיות אצל הבעל שם-טוב הקדוש שהעיד עליו כי **"מעולם לא טעם חטא מימיו"**. נודע כרבי יוסף לימא וכן כאיש האמת (כיוון שהיה דובר אמת בלבבו ובפיו). קדושה נראתה על פניו. גאון אדיר בנגלה ובנסתר.

רבים נסעו אליו כדי לשוחח עימו בלימוד. גם הלמדנים החריפים שהיו רחוקים מחסידות התפעלו מהיקף ידיעותיו ועומק שכלו. בשנת ה'תקמ"ו (1786) לאחר פטירת אביו החל לשמש כאדמו"ר. בכח תפילותיו הרקיע שחקים והרעיד ארץ ושמיים. חסידיו העידו כי כשהיה מתפלל היה מתלהב ביותר ובכה לפרקים והזיע מעל גדר אנושי. גבאי ביהמ"ד שמר את מפת השולחן של רבינו שהיתה ספוגה בדמעותיו. דבר פלא היה שבמשך שנים רבות לאחר הסתלקותו המפה נראתה עדיין ספוגה בדמעותיו. נפטר ב-כ"ד טבת ה'תקע"ב (1812). חי כ-62 שנים. ציונו ביאמפולה באוהל בו קבור אביו, המגיד הקדוש. שלושת בניו שימשו כאדמו"רים.

סבא (מצד אביו): האדמו"ר ר' יצחק מדראהביטש (היה לו גילוי אליהו בהיקף שלוש פעמים בכל שבוע). **אביו:** האדמו"ר ר' יחיאל מיכל מזלוטשוב (תלמיד מובהק לבעל שם-טוב הקדוש). **אימו:** מרת מרים (בת ר' מאיר פופריש). **אשתו:** בת ר' מנחם מאהן מויטקוב. **מרבותיו:** אביו, האדמו"ר ר' יחיאל מיכל מזלוטשוב, תלמיד של הבעל שם-טוב הקדוש. **ילדיו:** האדמו"ר ר' ישראל (האדמו"ר מטושה, חתן של ר' אהרון מקיפין), האדמו"ר ר' חיים (האדמו"ר מסאטיןוב, חתן דודו רבי דוד מסטעפין), האדמו"ר ר' יצחק (האדמו"ר מקאליס, חתן וממלא מקום של האדמו"ר ר' ברוך ממז'בוז'), מרת מרים, מרת יענטה. אחת מבנותיו נישאה לר' אליקים געציל, בן ר' ליבר הגדול מברדיצ'ב. **מספריו:** **יברכת יוסף** – תולדותיו, אמרותיו ושיחותיו **יתורת המגיד מזלוטשוב** – מתורותיו.

פעם אחת, כשהיה על שולחנו הקדוש עם מספר אנשים, הובא לפניו מכתב חתום. רבינו פתח את המכתב, קרא ולאחר מכן אמר למסובים: "הרה"ק ר' משה לייב (ארבליך) מסאסוב שלח לי מכתב זה להחזיק לי טובה, עבור שהתפללתי עליו והתרפא מחוליו והצלתי את נפשו ממוות.

אבל אני לא עשיתי כלום ומחזיק לי טובה בחינם. אספר לכם את סיפור המעשה: לפני זמן מה שלחו לי מביתו מכתב עם פדיון נפש כדי שאתפלל עליו שיתרפא מחוליו. הלכתי למקווה לטבול ועשיתי מה שעשיתי. עליתי לעולם העליון.

פגשתי שם את אבי זצ"ל. אבי שאל אותי: "יוסלה, מה אתה עושה כאן?". השבתי לו: "הרב ר' משה לייב מסאסוב חולה מאוד. באתי להתפלל ולהמליץ עליו שיחיה". אבי אמר לי: "בוא איתי". שנינו הלכנו להיכל הקדוש מבית דין של מעלה. אבי נכנס וקרב אליהם. אני נשארתי עומד בפנים אצל הפתח. הבית-דין של מעלה שאלו את אבי: "הרב מיכל, מה אתם צריכים, ומאיזו סיבה באתם לכאן?".

אבי השיב להם: "הנה בני יוסלה בא לכאן עבור הרב משה לייב מסאסוב שיתרפא מחוליו והלכתי עימו". בית-דין של מעלה אמרו לו: "ודאי היינו ממלאים את מבוקשו, אך מה נעשה כי אנחנו צריכים לו לכאן והוא נחוץ". אני שמעתי כל זה ואמרתי להם: "אבל הדור צריכים אותו עוד יותר מכם. לכן אני מבקש בעדו שיתרפא ויחיה". בית-דין של מעלה ענו: "אנחנו סומכים על הרב מיכל, ומה שיאמר - כך יהיה". אבי אמר להם: "אם בני אומר שהדור זקוק לו ביותר- גם אנחנו מסכימים שיהיה לו רפואה שלימה". וכן היה שהתרפא והבריא. אך אני לא פעלתי כלום. (סיפורי צדיקים)

יפר הרה"ק מרן מוהר"ש מזוועהיל: בימי כהונתו של המגיד מזלוטשוב בעיר יאמפולה הוריד את אחד השוחטים ממשרתו. כשרבינו מילא את מקום אביו ביאמפולה הוא החזיר את אותו שוחט למשרתו. המגיד הופיע אצלו בחלום ושאל אותו על כך. רבינו ענה לו: "אני מוכן למלא כל מוצא פיך בלי כל טעם, פרט לפסילת יהודי" (אדמו"ר מזוועהיל)

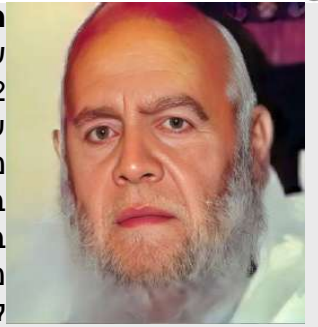
האדמו"ר ר' ברוך ממז'בוז' ישב פעם אחת בסעודה. מחותנו הרה"ק ר' אברהם דוב מחמלניק ישב מצדו האחד ומהצד השני ישב רבינו. לאחר מספר דקות נכנס אחד לבית. להפתעת הכל רבינו חירף וגידף אותו וציווה לאנשיו שיוציאו אותו מחוץ לבית. ר' אברהם דב אמר לו: "מה יעשה עם הגמרא (ב"מ נט.) המלבין פני חבירו ברבים". רבינו מיד החזיר את פניו אליו ואמר: "מפני מה אינו מסיים את המאמר: 'אין לו חלק לעולם הבא' דע לך, כאשר העשיר נכנס, ראיתי ששורה עליו דינים. בזה שבזיתי אותו ביטלתי אותם מעליו". (בוצינא דנהורא)

ר' ישראל אברהם (בן הרה"ק רבי זושא מהאניפולי) שאל פעם את רבינו: "זאת מניין לכם?" (כלומר כוח התפילה). רבינו ענה: "פעם נחלשתי מאוד ואבי הקדוש היה צריך לנסוע מביתו. קודם נסיעתו הזהיר אותנו מאוד שלא להשתדל כלום ברפואות. הגעתי עד שערי מוות וראיתי שדנים אותי בשמיים על תפילותי. אבי הקדוש הגיע לבית-דין של מעלה להמליץ עלי ואמר: 'וכי מניין בא כוחכם בתפילה? משום שטבלתם בנהר דינור. הטבילו גם אותו בנהר דינור ותראו שיתפלל כראוי', ואכן הטבילוני ולכן אני יודע להתפלל.

אם ראשונים כמלאכים - הגאון הרב שלמה מאזוז זצ"ל

הגאון הרב שלמה מאזוז זצ"ל - נולד ב-י"ח תמוז ה'תרס"ח (1908) באי ג'רבה. משחר ילדותו שקד הרבה על התורה וירד לעומקה מתוך צער ודוחק גדול, שכן אביו ירד מנכסיו. כשהיה כבן 12 שנים היה נושא ונותן בחילופי מכתבים עם גדולי הדור. בשנת ה'תר"צ (1930) כשהיה כבן עשרים ושתיים שנה נסע לתוניס עיר הבירה. בשנת ה'תש"י (1950) נפטר הגאון הרב כלפון משה הכהן. רבינו חזר לאי ג'רבה ולאחר שהפצירו בו גדולי הקהילה הוא הסכים להתמנות במקומו. לאחר מכן התחרט ורק אחר שטרחו גדולי הדור הסכים להתמנות לרב הראשי. נחשב בין גדולי הדור בעיון הש"ס ובבקיאות. פוסק מובהק ודיין מצוין. אשתו הראשונה נפטרה לאחר מחלה והשאירה לו בן כבן עשר. לאחר מכן נשאר גלמוד חמש שנים מחוסר אמצעים כספיים להקים בית שני. בנוסף חלה בספרת וחולשת הלב.

בשנת ה'תשט"ז (1956) עלה לארץ והתגורר בנתיבות. בשנה הראשונה גר עם משפחתו בפחונים, שהיו בשטח פתוח. הם חיו ללא מים או חשמל וללא שירותי סניטציה בסיסיים. לאחר כשנה עברו לדירת קבע. הסוכנות דאגה לו למשרה של 'רב העיר נתיבות', אך רבינו ויתר על התפקיד והעדיף להתפרנס מיגיע כפיו כבעל חנות לדברי סדקית. עם זאת זכה לכבוד והערכה מתושבי המקום. עזר לרבנים להשיב על שאלות שנשאלו. רבינו הניח ספרי קודש רבים בחנותו ולמד בהם בזמן שישב בחנות. ענוותן מופלא. ברח מן הכבוד והשררה. אהב את הבריות. דיבר עם כל אחד בגובה העיניים - גדול וקטן. שימח את הבריות. ותן בממונו וגם בכבודו. לא שמר טינה למי שפגע בו. יסורים רבים סבל עד יומו האחרון. נפטר ב-כ"ה טבת ה'תשמ"ב (1982). ציונו בנתיבות. חי כ-74 שנים. הוקם על שמו בית-הכנסת 'אהלי שם' בנתיבות.

אביו: חכם ר' מנחם. **אימו:** מרת מינה. **נשותיו:** מרת שלביה (בת ר' ציון סופר- זיווג ראשון), מרת רבקה מעיתקה (זיווג שני). **מרבותיו:** הגאון ר' מיקיץ שאול השלי (רבו המובהק). **מתלמידיו:** הגאון ר' אלטר מאזוז. **ילדיו:** 9 ילדים. **ביניהם:** ר' יחזקאל (רב בנתיבות- בן יחיד מאישתו הראשונה), ר' מני, ר' אשר, מרת ימימה, מרת שולה בן-צבי, מרת חנה אוזן. **מספריו:** **כרם שלמה**- הלכות ריבית **ישואל ומשיב**- שו"ת בארבעת חלקי שו"ע **כיסא שלמה**- שו"ת וחיידושי שו"ע **מדרש שלמה**- חיידושי תנ"ך, דרושים ודינים **חשק שלמה**- חיידושים בתלמוד **מקבצאל**- ירחון תורני רבני, הכולל חיידושים בש"ס ובהלכה.

בנו ר' אשר סיפר: פעם הייתי נוכח, בעת שאישה אחת הביאה לו טלית קטן של בנה בשביל בית ספר ואמרה לו: "תרכיב לי בו ציצית". רבינו ענה: "איני רגיל להרכיב!". והיא ענתה לו בחוצפה: "אם כן, במה אתה רבי?". ורבינו בענוותנותו לא ענה לה כלום. אבל אני ענית לה. וכיצד נענשה אותה אישה ומשפחתה מהשמיים אחר כך, איני רוצה לספר.

עוד סיפר בנו על בקיאותו המופלאה: "עשרות פעמים ואולי מאות כשאני מתקתק במכונת כתיבה כתבי יד של הרבנים זצ"ל ונתקל בדבר שלא הבנתי אותו, הייתי הולך אליו ומיד היה מפרק אותו כלאחר יד, אם להוסיף מילה או להחליף את הלשון או להסביר את הדברים. פעם כשהייתי מעתיק את הספר 'מאמר מרדכי' ח"ב והכתב יד נאכל ממנו חלק, וסוף הדברים היה ועי' ולא יותר, הראיתי לו זאת, והוא מיד ענה לי: "תכתוב- 'מהרש"א בפסחים דף מ"א'".

כשהיה צעיר לימים, היה מדבר בלשון צחה ושפה ברורה. קרה כשהיה קם סליחות עם אביו ז"ל בבית כנסת רבי מנחם חורי זצ"ל הוא עדיין היה קטן. אחרי שתקעו בשופר לקח הוא השופר ותקע כהלכה, הציבור נתנו עיניהם בו: "איך בגיל קטן יודע לתקוע?" כשחזר לבית לא הרגיש טוב ומיד לא היה יכול לדבר כלום ורק אחרי כמה ימים התחיל לדבר בערלות שפתיים.

רבינו היה מעין אנציקלופדיה מהלכת, היה יודע כמעט כל ספרי הראשונים והאחרונים בני ספרד ואשכנז מי המחבר שלהם ועל מה אדניהם הוטבעו, דבר פלא. אפילו חבורות קטנים וספרים קטנים הבודדים, שיש בהם חיידושי תנ"ך וכיוצא, היה מכיר אותם טוב ואומר לך, איך הם ובמה מדברים. (הסיפורים מתוך 'כרם שלמה')

אברך שעשה תוספת לדירתו ולא ביקש אישור תוספת בניה מהמועצה. לאחר תקופה רצה למכור את הדירה ופרסם אותה למכירה. ההתעניינות היתה גדולה. אולם בכל פעם שקונה פוטנציאלי, שבא לראות את הבית והתלהב מהדירה, כשראה את תוספת הבניה שאל: "האם יש לך אישור תוספת בניה מהמועצה?". כשנענה בשלילה הוא נשאל: "אם כן, כיצד תמכור את הדירה? הרי במקרה של תוספת בניה צריך אישור מכירה מהמועצה?". הקונה לא רצה להסתבך עם רשויות החוק ופחד לקנות את הדירה ויצא מהמקום. מאחר והמקרה חזר על עצמו כמה וכמה פעמים והוא היה בקי בדבר, ערך הוא בירור בנושא והסתבר, שאכן כך קובע החוק. אם הוא רוצה למכור את הדירה, עליו להביא אישור מהמועצה. אלא אם כן ימצא קונה, שמוכן לרכוש את הדירה ולהסתכן, שעלול הוא בעתיד לעמוד למשפט בגין הרחבת הדירה שלא כחוק. בצר לו פנה למועצה וביקש אישור בדיעבד לתוספת החדר שבנה ואישור למכירת הדירה.

במקביל הוא התייעץ עם עו"ד ששמע את הסיפור ואמר לו: "חבל לך על הזמן. לא תקבל אישור מהמועצה, עד שתהרוס את החדר שהוספת. היה עליך לחשוב לפני שעשית". הוא לא הסתפק בתשובה זו ופנה לשמאי, שהעריך את שווי הדירה. "לבטח השמאי מכיר את העניין מקרוב, סביר להניח, שהוא מתבקש להגיע לבתים, בהם נעשתה בניה לא חוקית", חשב לעצמו. לצערו הרב, תשובת השמאי זהה לדברי עורך הדין. האברך לא ידע מה לעשות. בצר לו הוא פנה לבית העלמין להתפלל על קברי הצדיקים בנתיבות. והנה משכו ליבו לקברו של רבינו, על אף שלא הכיר צדיק זה מעולם. כאשר הוא התקרב לציון, ראה, כי על המצבה מופיע תאריך פטירתו של הצדיק. לתדהמתו הרבה היה זה בדיוק אותו היום! הוא התפלל וביקש מהצדיק, שיעזור לו ויבקש מאת בורא עולם שיצליח במכירת הדירה ושהמועצה תאשר את הבניה הבלתי חוקית בדיעבד. **למחרת האישור המיוחל הגיע באופן פלא.**

הגאון רבי יששכר מאיר זצ"ל: נולד בעיר המבורג שבגרמניה בשנת ה'תרפ"ז (1927). עלה לארץ בגיל אחת-עשרה. בגיל ארבע-עשרה למד בישיבת לומז'ה שבפתח-תקווה משם עבר לישיבת פונביץ' (היה משבעה תלמידיה הראשונים ולמד שם כשמונה שנים). נחשב לעילוי. נשלח בצעירותו ע"י הרב יוסף שלמה כהנמן לחזק את היהודים בארצות נכר. בשנת ה'תשי"א (1950) התמנה למגיד שיעור בישיבת מונטרי שבשווייץ. לאחר מכן שהה חודשים ארוכים בקזבלנקה שבמרוקו והקים **ישיבה גבוהה וסמינר חרדי לבנות**. בהמשך עבר לעיר טנג'יר שבמרוקו ולאחר מכן חזר לישראל.

בשנות החמישים כיהן כר"מ בישיבת 'בני עקיבא' בכפר הראה ולאחר מכן ייסד את 'ישיבת הנגב' בנתיבות בה את תכלית ייעודו החינוכי. **תשע שנים תמימות למדו האברכים בצריך עד שה' הרחיב את גבולו**. שימש כראש-הישיבה עד לפטירתו. דאג גם להקמת תלמוד תורה לבנים וסמינר לבנות. הקים ישיבות נוספות בשדרות ובמושב זרועה. עמוד התווך בעיר נתיבות במשך יובל שנים. כל ימיו סבל יסורים קשים ומרים, בהיותו סובל מאד מסוכרת נעורים. בצעירותו, היה יושב במשך עשרות שעות לימוד בתורה ונרדם על הסטנדר כשהוא אוכל חבילת עוגיות וממשיך בלימודו.

כשרופאיו הסבירו לו על הסכנה באי אכילה בריאה, החל להקפיד על בריאותו. אולם זה היה מאוחר מדי. הרב לא זכה לילדים. למרות מה שעבר עליו לא הכניעו את רוחו. יגע בתורה ובעבודת ה' בחווה ושלמות. העמיד תלמידים במסירות נפש במשך עשרות שנים. הרביץ תורה לאלפים. **כל תלמיד ותלמיד טרח להדריך אותו במהלך החיים בייחס הנכון לאשה ולילדים ובשאר ענייני החיים**. קיבל את התואר 'קיר העיר' נתיבות על פועלו. נפטר בליל שבת-קודש וארא, כ"ה טבת ה'תשע"א (2011). חי כ-84 שנים. ציונו בבית-החיים בנתיבות.

אביו: הגאון ר' יעקב. **מרבתי:** הגאונים ר' יוסף שלמה כהנמן, ר' אליהו אליעזר דסלר, ר' אלעזר מנחם מן שך. **מתלמידיו:** הגאונים ר' יעקב הורוביץ, ר' יעקב פרידמן. **מספריו:** ישכר שכיר.

○ יפר ר' משה אליהו, תושב נתיבות: "לפני כשבע שנים ביקשתי לעקור דירה לעיר אחרת. מאחר והמהלך אינו פשוט רציתי להתייעץ עם אחד הרבנים ולקבל ממנו ברכה. לצערי, הרב היה עסוק ולא יכול היה לקבל אותי באותו זמן. רציתי לפנות לרבנים אחרים, אולם נכונה לי אכזבה, גם הם היו עסוקים. התהלכתי מתוסכל. ראה אותי אחד מהסוברים וסיפר שיש עוד צדיק, שעדיין לא פניתי אליו, הלו הוא רבינו ומורנו, ר' יששכר מאיר. הגעתי לביתו הצנוע של הצדיק. לפתע פנה אליי הרב ואמר: 'יש לך כוחות עצומים ואני צריך אותך כאן. אתה לא עוזב את נתיבות! אתה עומד לעבור אירוע שיסנה את כל חיך' ואף ביקשני ללמוד עימו בחברותא.

לא הבנתי, על מה הרב מדבר. אולם, להצעתו הסכמתי בחיוב. לא חלף שבוע אחד, **ולצערי, עברתי תאונת דרכים קשה. הוגדרתי כמת קליני**. את אותו אור גדול שסיפרו אלו שחוו מוות קליני, חוויתי אף אני. הגעתי למעין אולם המשמש לבית-דין של מעלה. במקום היו שלושה אנשים, שהתייעצו ביניהם מה לעשות עימדי. לפתע ראיתי את ראש-הישיבה, הגאון ר' יששכר מאיר פונה לשלושת האנשים ואומר: **'אני צריך את משה אליהו לידי'** ופניו זרחו באור יקרות".

"באותו רגע התעוררתי באמבולנס בדרכי לבית-החולים. להפתעתי המרובה, העידו אנשים לאחר מכן, כי באותה שעה הלכו עם הרב בקצה האחר של העיר. לפתע בלי שום הסבר, פרש הצדיק את ידיו השמימה ואמר: 'היכן משה אליהו? אני מתגעגע אליו'. כאשר הגיע הרב לבקרני, שאלתי, האם דמיינתי את המחזה. והרב ענה לי: 'דע לך, כי הכל אמת. בעוד זמן קצר בעז"ה תשתחרר מבית-החולים לביתך!'. ובאמת כך היה. החלמתי מן התאונה ושבתי לביתי".

תלמידו ר' גדעון הרמן סיפר: "לאחר שראיתי בדרך קבע כי הרב (שהיה ידוע כסובל מסוכרת נעורים) לוקח את התרופה במינון פחות מהצריך, שאלתי מדוע נוהג כן? והרב השיבני: 'פעם אחת, בהיותי בחו"ל, עלה לי הסוכר. ובאותו זמן אחד מהאנשים ציער אותי. **ולצערי הרב, הקפדתי עליו**. כמובן לאחר מכן פייסתי את אותו צעיר - ומאותו זמן החלטתי להפחית מהתרופה, מאחר שבעליית הסוכר, ישנה נטייה לכעוס כאשר מצערים את האדם. ולמרות שדבר זה גורם לי חולשה, מעדיף אני לעשות כן מאשר לפגוע ביהודי".

אהבתו לזולת הייתה מופלאה, וכאשר גמל חסד עם הזולת- עשה זאת בשלמות. פעם ניגש אליו אחד מתושבי העיר וגולל באוזנו את מצוקתו הכלכלית. ראש הישיבה החל לגלות עניין בעיסוקו ולאחר מכן שאל לעיסוקה של אשתו. התברר, כי האישה נגנית במקצועה. כאשר שאל הרב: "מדוע רעייתך אינה מנגנת לפרנסתה?" השיב הלה, שאין לו את הכסף הדרוש לרכישת כלי הנגינה. כבר למחרת בבוקר, התייצב ראש הישיבה בכבודו ובעצמו, כשהוא נושא אקורדיון בידו. הלה ניסה והפציר ברב, שיסכים לקבל ולו מעט מן הכסף, שעלה לו האקורדיון, אבל הרב סירב.

אחד הבחורים סיפר, כי באומרו פעם להגה"צ רבי נתן ווכטפויגל זצ"ל, שהולך הוא ללמוד אצל ר' יששכר מאיר בישיבת הנגב. התלהב הצדיק והתבטא בזה הלשון: "אהה, הולך הנך לרבי יששכר מאיר. דע לך, כי כל פמליה של מעלה רועדים ממנו!!!".

האדמו"ר רבי משה צבי גוטרמן (גיטרמן) מסאווראן זצ"ל - נולד בשנת ה'תקל"ה (1775). המגיד מסאווראן שהיה מיוחס לרבי שמשון ורטהיימר אב"ד וינה ומתלמידיו של המגיד ממזריטש. עמד בראשות כולל ווהלין שבטבריה. לאחר פטירת אביו, החל לכהן תחתיו כרב בסאווראן ולאחר מכן הוזמן לכהן כרבה של אומן. כשביקשו ממנו לכהן כרב בברדיצ'ב שמע כי אשתו של ר' לוי יצחק מתנגדת ולכן עזב את העיר וחזר לכהן בסאווראן שבפודוליה. לאחר פטירת הרב מאפטא נחשב לזקן האדמו"רים וחסידי נמנו באליפס. האדמו"ר הראשון של חסידות סאווראן. **בעל רוח-הקודש**. בסוף ימיו עבר לטיטשלינק. נפטר ב-כ"ה בטבת ה'תקצ"ח (1838). חי כ-63 שנים. ציונו בטיטשלינק. לאחר פטירתו כיהן בנו.

אביו: ר' שמעון שלמה. **אשתו:** בתו של ר' דוד מסטפין. **בנו:** ר' שמעון שלמה גוטרמן מסאווראן (חתנו של רבי אברהם מסקווירא נכד רבי צבי בן הבעל שם טוב. כיהן בטיטשלינק). **חתנו:** ר' ישראל (חותנו של רבי משולם זושא מזינקוב, רבי יוסף אלטר מקוסוב ורבי יהודה אריה מבאהפלי צאצא של רבי מנחם נחום מצ'רנוביל). **מרבתי:** ר' ברוך ממז'יבוז', ר' לוי יצחק מברדיצ'ב, ר' אריה לייב (הסבא משפולי) ור' אברהם יהושע העשל מאפטא. **מתלמידיו:** ר' עזריאל דב אב"ד קראסן, ר' אברהם דב מאוריטש. **מספריו:** **ילקוטי שושנים** - הובאו על ידי תלמידו ר' עזריאל דב אב"ד קראסן.

עת רצון הייתה באותה שעה. הצדיק ר' משה צבי מסאווראן ישב בסעודת היום כשכולו שרעפים ולפתע קרא לתלמידיו שסבבוהו ואמר: "עת רצון עתה היא למלאות כל משאלות לבכם לטובה, כל מי שחפץ - יבוא לבקש את אשר על לבו ויענהו בעז"ה מן השמים". מיד נדחקו כל הסובבים והחלו להתנות את בקשותיהם לפני הצדיק, ובנתיים יצאה השמועה אל רחובה של עיר. המונים הגיעו במרצה כדי להתנות את בקשותיהם, אשר על ליבם, בעוד ששערי הרחמים פתוחים לרווחה. בין הרצים, הגיעו גם שניים מנגידי העיר, ר' פינחס נינסקר ור' פישל ברנשטיין. השניים היו חשוכי בנים זה שנים ארוכות. כשראם הצדיק אמר: **"כל אחד מכם ייתן מאתיים רובלים ויושע ממרום בזרע של קיימא"**. הסכום היה גבוה אף לנגידים כמותם. אולם ר' פישל לא היסס וקרא מיד: "משלם אני". ואילו ר' פינחס, שהיה שקול ומתון מטבעו, חזר לביתו להתייעצות.

בנתיים אמר רבינו לר' פישל: "כאן אי אתה זוכה לבנים. סע לארץ ישראל, ושם תזכה לבן זכר". לאחר זמן קצר, חזר ר' פינחס ואף הוא הביע את הסכמתו להעניק את הסכום הנדרש, אולם לאכזבתו אמר הצדיק: **"לצערי הרב יאחרת את המועד! שעת הרצון חלפה לה וכבר אין בידי לפעול בעבורך מאומה!"**. ר' פינחס אף הוא עלה ארצה והקים בה את ישיבת 'חיי עולם' המפורסמת בעיר העתיקה, אך לבנים לא זכה כל ימיו. דעתו של רבינו לא הייתה נוחה מהעולים לארץ ישראל בלי אמצעים כלכליים למחיה. צפה הצדיק למרחוק וחשש, שמא יחזרו לגולה בשל העובדה שלא יסתדרו בארץ ויוציאו את דירת הארץ רעה, על חיי הרעב שבה, והמחסור והדלות שהם מנת חלקם של תושביה. באותה עת שהצטווה ר' פישל לעלות לארץ כדי להיפקד בבנים, הגיע אל סאווראן איש עני, שרצה אף הוא לעלות ארצה, אך מפני שידע, שאין הצדיק מעניק רשות לעניים, והיות וביקש את ברכת רבינו, **התחכם ושכר מרכבה מפוארת, לבש בגדים שאולים כדי להתחזות כבן עשירים, הגיע אל רבינו וביקש את ברכתו לעלות ארצה.**

אך הביט בו הצדיק ואמר: **"לא תוכל להוליכני שולל. רואה אני את העניות שדבוקה בך, אולם מסכים אני לעלייתך ארצה, מפני שזקוק אני שם לבנך דן!"**. התמלא האיש פליאה מרובה, אך שמח על הסכמת הצדיק ולא העמיק לחקור אחר תעלומות, ועלה יחד עם בנו דן שהיה צעיר באותם הימים ועם ר' פישל לצפת. לא ארכו הימים, וברכת הצדיק מסאווראן התקיימה. לתקופת השנה נולד לר' פישל בן ויקרא שמו בנימין, הוא החסיד הנודע ר' בנימין ר' פישל'ס אבי המשפחה. מאז עלותו, התקרב ר' פישל אל ר' אברהם דב מאבריטש בעל 'בת עין' ונעשה לאחד מחסידיו הקרובים. כשנודעה הבשורה על הולדת בנו של ר' פישל לאחר שנים כה ארוכות של ציפיה ותוחלת, התמלאו התושבים שמחה ובעת הברית נטלו בה חלק כל יהודי צפת. גם הצדיק מאבריטש, שמנהג כמוס היה לו, לא להשתתף בסעודת ברית, כי אם בסעודת שלישי למילה, יצא הפעם מגדרו והשתתף בסעודת ברית המילה של הרך הנולד, ואף שתה בעת הסעודה יין מרוב שמחה. הילד בנימין גדל. באחד מהימים, עת שב מלימודיו יחד עם חברו, נתקלו בבור מים פתוח ללא מכסה, ובנימין דילג מעל הבור. חברו לא אזר אומץ לכך, **ומרוב קנאתו ל"ע דחף את בנימין, וזה נפל לתוך בור המים**. נבעת הנער, ומרוב חרדה לא סיפר את האסון לאיש. המתין ר' פישל לבנו שיישוב מלימודיו, אך לשווא. ניסה לברר אצל החבר עמו נהג לשוב מדי יום, אך הלה התחמק מתשובה והעמיד פני תם.

ר' פישל התרוצץ מלא דאגה ופחד, וכשנודע הדבר לרב העיר ר' שמואל הלר, שנודע בחוכמתו הגדולה, חשד כי הנער המלווה מסתיר את האמת. הכניסו לחדר, הציע לו מלא חפניים מטבעות זהב והלה סיפר על האסון, שאירע לחברו. לא ארכו הרגעים, ומשלחת של תושבים יצאו אל הבור העמוק כדי לנסות ולחלץ משם את הנער הטובע, אולם בהגיעם אל המקום, גילו כי הבור עמוק מאוד ומלא במים, ואף אחד לא ההין בנפשו לרדת אל תוך הבור כדי לבדוק את קרקעיתו ולנסות לחלץ את הטובע.

עמדו כולם נבוכים ואובדי עצות, **אולם לפתע הגיע לשם ר' דן, בנו של אותו יהודי עני שהגיע לארץ ישראל יחד עם ר' פישל אבי הנער הטובע**. וכששמע על האסון שאירע, קפץ מיד וזינק אל תוך הבור, כשחבל עבר בידו. "החזיקו היטב בחבל וכאשר אסמן לכם, העלוני מן הבור!", צעק אל הנאספים. עוד רגע, ודמותו של ר' דן צללה בתהום הבור ונעלמה מעיני הנוכחים. רגעים ארוכים של מתח, ולאחריהם חשו האוחזים, כי הלה מנענע את החבל שבידיהם, ומיד משכוהו מעלה. תוך רגעים ספורים צצה דמותו, כשהנער הטובע בזרועותיו, אלא שלא ניכרו בו סימני חיים. בעצתו של ר' שמואל הלר, שמפורסם גם היה בבקיאיותו ברפואה, הושכב הנער על גבי חמור כשפניו כלפי מטה, ועם הרצת החמור פלט את המים שמלאו את קרבו. לאחר מכן, הושכב הנער בביתו של הרב, ושם פקח הנער לפתע את עיניו, וצווחה נשמעה ממנו: **"הוי, הזקן עזב אותי ואני נופל לבור!"**. לאחר ששבה רוחו סיפר הנער, כי בשעת מעידתו אל הבור, הופיע זקן אחד לנגד עיניו, והלה אחזו בזרועותיו והצילו. הנער נחקר למראה הזקן והתברר, כי הלה לא היה אלא ר' משה צבי מסאווראן, שכבר הסתלק זה מכבר לעולם שכולו טוב. רק עכשיו התברר למפרע, מדוע היה הצדיק זקוק לבן העני, ר' דן, בארץ הקודש!"

הגאון הרב יהושע מאמאן זצ"ל המכונה הימ"ן - נולד ב- ה' שבט ה'תרע"ח (1917) בסופר שבמרקו. בן לשושלת רבנים מצאצאי הרמב"ם. עוד בשחר ילדותו ניכר כי נועד לגדולות. בגיל 14 הבחין אביו כי עולה בגדולתו על חבריו והוא החל ללמוד בישיבת הרבנים (ישיבה שכל הרבנים במרקו למדו שם, ואביו היה ראש הישיבה). בהיותו כבן 28 שנים בלבד בשנת ה'תש"ו (1946) קיבל את תעודת ההסמכה שלו לדיינות מבית הדין הגדול ברבאט, והחל לכהן כרב ודיין בעיר סאפי והיה לדיין הצעיר ביותר במרקו. בשנה זו שימש גם כדיין וסגן אב בית הדין של רבאט עד שנת ה'תשכ"ג (1963), אז החל לשמש כאב"ד ורב העיר מרקש. על אף שהוצע לו להיות הרב הראשי של מרקו עלה לארץ בשנת ה'תשכ"ז (1966). בתחילה קבע את מושבו בישיבת 'פורת יוסף'.

בשנת ה'תשכ"ח (1967) החל לשמש כרב העיר הספרדי וחבר לשכת הרבנות בנהריה. בשנת ה'תשל"ח (1977) עבר לשמש כדיין, ובהמשך שימש כאב"ד הרבני האזורי בעיר באר שבע עד שנת ה'תשמ"ח (1988). לאחר מכן התמנה לדיין חבר בבית הדין הרבני הגדול לערעורים, תפקיד בו כיהן עד שנת ה'תשס"ט (2008). הוא חזר להתגורר בירושלים בשכונת מקור ברוך, ובמקביל לתפקידו שימש כראש כולל לפנסיונרים בשכונתו ומחנה יהודה. רבים השיב מעוון. תפילותיו היו לשם דבר. **בערוב ימיו כונה "זקן רבני יהדות מרקו". גאון בנגלה ובנסתר. בערוב ימיו סיים את ספר הזוהר בפעם המאה! בעל יראת שמים מופלאה. תמך בסתר בעשרות משפחות יתומים ואלמנות. פיזר צדקה. נפטר ביום שבת קודש, כ"ו טבת ה'תשע"ח (2018).** חי כ-100 שנים. ציונו בהר-המנוחות בירושלים.

סבא (מצד אביו): ר' רחמים יוסף (ראש ישיבת 'תחכמוני' בצפרו ומח"ס 'חירג"א דיומא'). **אביו:** ר' רפאל עמרם (כונה בפי כל 'המלאך' ושימש כראש ישיבה). **אימו:** מרת אסטרליא. **אשתו:** מרת חנה מרים. **מרבתי:** ר' דוד עטר. **ילדיו הגאונים:** ר' רפאל עמרם, ר' אברהם מיכאל (רב שכונה ד' בבאר שבע וראש ישיבת 'תורה אור'). **חברותא:** הגאון ר' שלמה משה עמאר (הראשון לציון ורבה של ירושלים). **מספריו:** **עמק יהושע** - שו"ת על ש"ע (7 כרכים) • **שתי ידות יד חרוצים** - דרושים וחידושי תנ"ך • **ישער יהושע** - מושגים בהלכה ובאגדה • **יוגד ליהושע** - על הגדה של פסח • **ניצוצי אור** - חידושים ופולפולים וביאורים • **מצפה יהושע** - דרשות ומאמרים.

כשנשאל רבינו מדוע עלה לארץ למרות שהוצע לו להיות הרב הראשי של מרקו סיפר כי אימו כבר הייתה בישראל וחלתה והוא עזב הכול כדי לבוא לטפל בה. בנו של רבינו מרחיב ומדגיש: **"במרקו - הדיינים היו כמו מלכים, הייתה לו מלכות, ובכל זאת עזב אבא מאחוריו את כל הקריירה המפוארת, ויתר על הכבוד במרקו, והגיע לארץ שבה איש לא הכיר אותו מלבד כמה עולים ממרקו, לטובת הטיפול באימו ע"ה כאן בארץ, זוהי מסירות נפש של ממש למצוות כיבוד אם.** אמא שלו הייתה גרה אצלו בבית במרקו, אחד האחים החליט לעלות ארצה והיא החליטה לעלות איתו ארצה, אבל לא היה לה טוב בארץ. ואיך ידע הרב שלא טוב לה? היא באה אליו בחלום, כאשר היא הייתה בישראל והוא במרקו. למחרת שהגענו לישראל, הלך להביא את אמא אליו לבית שלו, והייתה אצלו עד יום פטירתה".

יפר נכדו, הדיין הגאון הרב יהודה יאיר בן מנחם שליט"א שתקופה קצרה אחרי פטירתה של אשת חבר הרבנית הצדקת חנה מרים ע"ה חש רבינו חולשה רבה והובהל לבדיקות בבית הרפואה, והרופאים בדקו ונתרו המומים, אדם נשוא פנים, מעל גיל תשעים **ובמערכת הלב שלו היו חמישה מקומות שהיו זקוקים לטיפול דחוף**, גדולי הרופאים המומחים שהקיפו את מיטתו אמרו שברור שהסתימות האלו המצויות בעורקיו נמצאות שם מזה תקופה ארוכה **ושאין להם כל ספק שהסבא הרב זצ"ל חי בנס**. כששמע זאת רבינו, הוא לא הופתע כלל ואמר שהתורה היא שמעניקה את החיים.

בכל עת, כאשר היו הקבצנים אוספים כסף בבית הכנסת או שהיו נכנסים למעונו, מיד היה רבינו תורם בעין יפה. כשתחילה אומר "לשם יחוד". לעיתים, כאשר גבאי צדקה היה נכנס אל בית-הכנסת, היה קם אליו רבינו בשמחה ואומר לו: "חיכינו לכבודו, כבודו מזכה אותנו כל הזמן לתת צדקה".

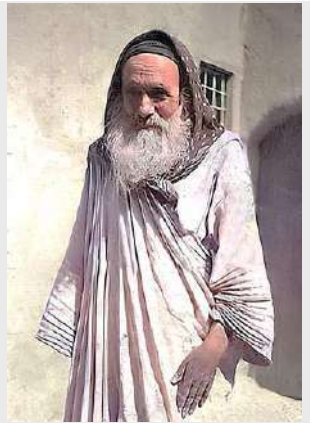
במשך שנים נהג להחזיק בסתר עשרות משפחות יתומים ואלמנות. כאשר כל הוצאות הבית של היתומים היו עליו, והכל בסתר משום שלא סבל פרסום. כל עלון לצדקה שחולק בשטיבלאך, היה מקפלו ולוקחו לביתו, שם היה כותב להם סכום הגון, ושולחו אליהם בדואר. כמה פעמים ראיתי את רבינו, עומד ליד תיבת המכתבים ברחוב רש"י, בידו היו עשרות מעטפות צדקה, והוא משלשלם בכבודו ובעצמו לתוך התיבה...

מרוב שקיעות בתורה, פעמים רבות רבינו לא זכר אם אכל או לא. מספרים, שהרבנית ע"ה הביאה לו ביום מן הימים את האוכל בקופסת פלסטיק, ויצאה לסידורים. רבינו שהיה שקוע בלימוד, **הניח על האש את הקופסה עד שנשרפה כולה**... מקורביו מספרים, שהיו שומעים את רבינו מצטט גמרא והלכות בתוך הישינה!

יפר בנו, ר' אברהם: "בצעירותי למדתי בישיבת 'הרמב"ם בית יוסף' בתל-אביב. ראש הישיבה היה הגאון ר' אברהם חופיטא שלא הכיר את אבא. מעת לעת הגיע אבא לבקר אותי והיה **יושב במערב, בין פשוטי העם**. כאשר הדפיס את ספרו, ביקש ממני להביא אותו מתנה לראש הישיבה, ואכן כך עשיתי. ראש הישיבה עיין כעשרים דקות בספר. לפתע קם וזעק בקול רם: **"מדוע לא אמרת לי כי אביך גאון עצום?!"** ומאז בכל פעם שאבא הגיע לישיבה, היה מושיבו לידו בחיבה.

יפר בנו הרב אברהם: באחד הימים הגעתי בבוקר לאבי והוא סיפר לי כי בלילה לא נרדם, ולכן ניצל את הזמן **ולמד בזוהר הקדוש והספיק מאה ואחד דפים!** ובאומרו זאת, החל לשיר בהתרגשות: "תורה! תורה! תורה!", בתנועות ידיים.

המקובל הרב משה תורג'מן זצ"ל המכונה ה'בבא ס' - עוד לפני שרבינו נולד הוריו שכלו בן בערב יוה"כ. לאחר ההלוויה חכם בבא חזן ניגש להוריו ואמר שעליהם לצאת מהאבלות (שכן הרגל מבטל שבעה ויוה"כ בכללם) ובעז"ה יזכו לבן שיאיר את עם ישראל בחוכמתו ובמעשיו. שנה לאחר מכן נולד רבינו בתאפילאלת. מעת שהתחיל לדבר הרגילו אותו לדבר רק דברי קדושה. כשהיה כבן שש שלחו אותו ללמוד בביהמ"ד. מאז ועד יומו האחרון שמר על עינו. התנהג בקדושה יתרה ובמדרגות רמות שאין מצויות אפילו בקרב נקיי הדעת. **מעולם לא הביט בפני אישה ואפילו אישתו.** החמיר על עצמו בחומרות וסייגים. לא אכל בשר בשל חומרות השחיטה שקיבל עליו. ה'בבא סאלי' תיאר את רבו כ-**'איש אלוקים קדוש הוא'** (אביר יעקב). משנת ה'תרס"ט (1909) ועד סוף שנת ה'תרע"ד (1914), רבינו הסתגר עם המקובלים הצדיקים ר' דוד עטרת ראשנו וחמיו ר' אליהו הכהן בעליית גג ביתו. שם התבודדו, עשו תעניות וסיגופים ולמדו יומם ולילה תורה, וגם עסקו בתורת הנסתר וגם **מקובל שזכו לגילוי אליהו בכל יום.** כיהן כראש ישיבת תאפיללת (במרקו) מיסודו של מרן 'אביר יעקב' אביחצירא זצ"ל וכאב"ד. ענוותן מופלא ושפל ברכ. ידע את יום פטירתו. נפטר ב-כ"ז טבת ה'תרצ"ז. ציונו בתאפיללת (1937- שנה בה צדיקים רבים מסרו את נשמתם, לפני תחילת השואה כדי להקטין את גזירת השמד).

אביו: ר' יוסף. **אמו:** מרת עזיזה (עליזה) **אשתו:** מרת חנינה לבית אליחאני. **מרבותיו:** המקובל ר' מסעוד אביחצירא (הבו הבכור של ר' יעקב אביחצירא זצ"ל ואביהם של ה'בבא סאלי' ו'בבא חאקי'). **חברותא:** ר' דוד אביחצירא (בבא דו), ר' אליהו הכהן. **מתלמידיו הרבנים הגאונים המקובלים:** ר' ישראל אביחצירא (ה'בבא סאלי'), ר' מכלוף אביחצירא (ראב"ד מרקש. מח"ס 'קהילות יעקב', 'פה שעה', 'מכל יופי'), ר' מאיר אביחצירא (ה'בבא מאיר'), ר' יצחק אביחצירא (ה'בבא חקי'), ר' שלום אביחצירא (רב באלג'יר ובצרפת), ר' מסעוד הכהן (מחבר שו"ת 'פרחי כהונה'), ר' יעקב בן חמו (לימים חברותא של ר' שלום משאש זצ"ל), ר' מכלוף שטרית ועוד רבים. **ילדיו:** מרת מסעודה, מרת עזיזה, מרת אסתר, מרת רוחמה. **מספריו:** כתב חידושים על דרך הפרד"ס שנמסרו עם פטירתו ל'בבא סאלי' אשר אמר כי כתבי היד נמצאים בארץ וצריך לחפשם עד אשר ימצאו.

מרן ה'בבא סאלי' זיע"א סיפר עובדה, שהתרחשה בבית המדרש בתאפילאלת: מרן ה'בבא ס' זיע"א נהג לדרוש מדי יום בין מנחה לערבית בפני תלמידי הישיבה ובעלי הבתים. בכל יום, לאחר תפילת מנחה, היו תלמידיו יוצאים מבית המדרש ונשות המקום הצדקניות שהתאוו לשמוע דברי תורה היו מתכנסות, והיה דורש לפניהן דברי מוסר כחצי שעה. באחד הימים הגאון רבי דוד נגרין זצ"ל שליח כולל 'בית א-ל' נקלע לתאפילאלת. כשראה את המחזה שאל את רבינו בפליאה: "רבי משה, בגודל חסידותך וקדושתך דורש אתה לפני נשים?". רבי משה התחלחל וקרא: "נשים! מימי לא דרשתי לפני נשים!".

רבי דוד תמה: "הרי בכל יום לאחר מנחה דורש אתה לפני נשות המקום!". רבי משה בשלו: "לא, בפני תלמידי הישיבה אני דורש". **התברר שרבינו לא הרגיש בצאת הבחורים ובבוא הנשים, כי שקוע היה בעולמה של תורה!** אך לא פחות מקדושתו ופרישותו של רבינו נמצאו למדים מסיפור זה על צניעותו של נשות תאפילאלת. שלא השמיעו הגה, ונכנסו בדממה, ושמרו על שתיקה, עד שלא הבחין בחילופי המשמרות. מאותה עת אסר עליהן לבוא, והיו קובלות על רבי דוד, שמנע מהן משמיעת דברי המוסר... (מעובד מתוך סיפוריו של נינו ר' שלמה סבג ו'מעייני השבוע')

כארבע עשרה שנים! לא היו ילדים ל'בבא סאלי', עד שנפקד. באחד מן הימים רבינו ראה את תלמידו ה'בבא סאלי' יושב ודואג. רבינו שאל: "מדוע אתה דואג?" - השיב, שדואג שלא תפיל חלילה אישתו כפי שקרה כבר מספר פעמים. רבינו הבטיח שאין מה לדאוג ואמר: "**הילד הזה יתקיים וירביץ תורה ברבים.**" **לקראת הלידה ה'בבא סאלי' ראה בחלומו צדיק גדול והבין שהילד שיוולד יהיה גדול בישראל, ורצה לקרוא לו על שם הצדיק שראה בחלומו.** אולם מלבד מראה הוד דמותו, הצדיק לא אמר את שמו. פנה לרבינו, כדי שיתור את פשר החלום, אמר רבינו: "**סתם משנה רבי מאיר.**" כך נקרא הבן שלימים ל'בבא מאיר'.

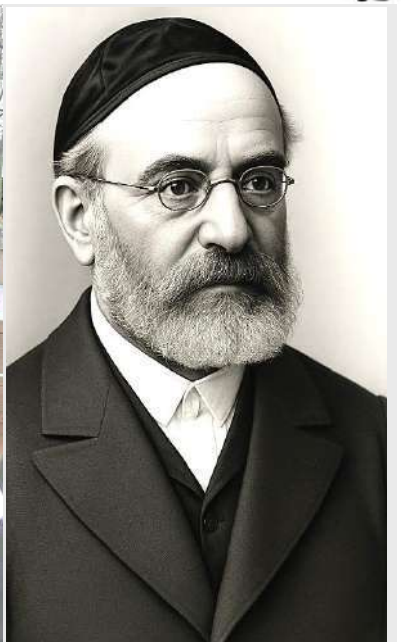

לאחר שה'בבא סאלי' עלה לארץ בפעם הראשונה, כשחזר למרקו, המשפחה שאלו: "איך הרבנים בארץ הקודש?". אמר להם: "כל הצדיקים בארץ צדיקים גדולים, חכמים ונבונים, אנשי אמת ובעלי בינה יתירה, אך כמו ר' מאיר בני, אין **בנמצא**" (הרה"צ ר' יקותיאל שליט"א).

ר' שלמה סבג סיפר לנו: אשת רבינו, הרבנית חנה הייתה מבוגרת. היא ביקשה לעלות לארץ ממרקו. היה זה לאחר פטירת הצדיק. אנשי העלייה בשל גילה סירבו להעלותה ורצו לעלות רק צעירים שיכולים לתרום לפיתוח הארץ. רבינו בא בחלום לאותם האחראים על העלייה והזהירם, שלא ימנעו מרעייתו לעלות ואף חנק אותם בחלום. בעקבות זאת הסכימו להעלות אותה. הרבנית לקחה מהעפר שליד ציון הצדיק כדי להעלותו לארץ. באחד הימים הספינה היטלטלה בים שגעש ורעש. הרבנית עלתה לסיפון וזרקת לים מאותו עפר. מאותו הרגע הים החל להירגע ולשקוט.

עוד ר' שלמה סבג סיפר לנו: "שמעתי מפי שני דודי, ר' דוד שטרית וגם בן דודתו ר' דוד אבוקרט זצ"ל, בהזדמנויות שונות ובלי תיאום ביניהם על פטירת רבינו: הצדיק ידע את יום פטירתו ובטרם מסר את נשמתו לבורא ביקש מ'חברה קדישא' להכין את מה שצריך, ולאחר מכן ביקש מהנמצאים לעזוב את החדר ולא להיות בזמן יציאת הנשמה. אך חלק מהאנשים, וביניהם שני דודי הציצו בין החרכים ובעד החלונות וכולם סיפרו לאחר מכן את אשר ראו. **ירדה מנורה מהשמיים בתוך שובל של אש ובה מסר הצדיק את נשמתו.**"

הרב שמשון הירש זצ"ל- נולד בהמבורג ב- כ"ד בסיוון ה'תקס"ח (1808). (אביו שינה את שם משפחתו מ'שפירא' ל'הירש' ע"ש סבו 'צבי הירש'). רבינו נהג להצמיד לשמו את שם אביו. בגיל עשרים נסע הירש אל ישיבתו של רבי יעקב עטלינגר, ולאחר שנתיים וחצי בלבד של לימודים קיבל ממנו היתר הוראה. בשנת ה'תק"צ (1830) עזב ר' נתן אדלר (רבו של ה"חתם סופר") את משרתו כרב באולדנבורג (הגרמנית) ועבר להנובר. הוא הציע למנות את רבינו כממלא מקומו וכך היה (באותה תקופה היה רבינו כבן 22 שנים בלבד!). שנה לאחר מכן התחתן, וישב שם 11 שנים. בתקופה זו אשתו סייעה לו לייסד בית ספר דתי לנערות ואף אספה כספים להחזקתו, עודדה אותו להמשיך את מאבקו ברפורמים ופעמים רבות נהגה לומר לו כי סופו של האמת לנצח.

בשנת ה'תר"א (1841) נקרא לכהן כרב הראשי למחוזות אורץ ואוסנבריק במדינת הנובר. הוא קיבל את ההצעה וקבע את משכנו בעיר עמדן. בשנת ה'תר"ו (1846) עבר לניקלשבורג ושימש ברב המדינה במורביה. בניקלשבורג התנהלו מאבקים קשים בין האדוקים לרפורמים. הרב פעל לחיזוק ענייני הדת ולימוד התורה, ייסד חדרים וישיבה גדולה אליה נהרו מאות תלמידים. בשנת ה'תר"א (1851) עבר לכהן בקהילת החרדים בפרנקפורט דמיין, שמנתה אז כמאה איש בלבד. הוא עשה זאת משום שרצה להציל את שארית היהדות מפני התפשטות הרפורמים. ואכן, זכה לבצר את חומות הדת, ולהחזיר בתשובה שלמה יהודים רבים, שעמדו על סף התבוללות. הקים קהילה חרדית למופת בפרנקפורט. התפרסם בקהילות היהודים בכל אירופה ואף בין הגויים בערי כהונתו בטוב ליבו, נדיבותו, מידת יושרו, חוכמתו וכישרונותיו הנעלים. בערוב ימיו פעל למען איחוד עולמי בין החרדים, שהיווה בסיס לאגודת ישראל. נפטר ב- כ"ז בטבת ה'תרמ"ט (1888). חי כ-81 שנים. ציונו בפרנקפורט דמיין.

סבו: ר' מנחם מנדל פרנקפורט (מתלמידי ר' יונתן אייבשיץ, וראב"ד באלטונה הסמוכה להמבורג). **אביו:** ר' רפאל. **אשתו:** מרת הנה (בת ר' מרדכי יידל סגל). **בניו:** ר' יצחק, ר' מנחם מענדיל. **בתו:** שרה (נישאה לר' שלמה זלמן בראזר). **מרבותיו:** סבו, ר' מנחם מנדל פרנקפורט, ר' נתן עלינגן, ר' יצחק ברנייס (רבה של המבורג), ר' יעקב עטלינגר (רבו המובהק, בעל ה"ערוך לנר", ורבה של מנהיים). **מתלמידיו:** ר' יעקב רוזנהיים. **מחיבוריו:** **יאגרות צפון יחורב**- על עניני חינוך וטעמי המצוות **ישו"ת** שמש מרפא • **רש"ר הירש על התורה ימצאות כסמלים ינפתולי נפתלי**- כנגד טענות הרפורמים •פירוש לספר תהילים **ייסודות החינוך**- שיחות פדגוגיות **יירחון** "ישורון".

באולדבורג נשא את אשתו מרת חנה שהייתה מעיר קטנה בצפון גרמניה. אביה היה בנקאי עשיר ובעל מידות תרומיות, שבתו ירשה אותם. היא הייתה רחמנית מאד והצטיינה ביראת שמים, ולכן כינו אותה 'הרבנית' עוד כשהייתה נערה רכה בשנים. היא הצטיינה גם בידיעות רבות בתנ"ך וגם בספרות גרמנית (דבר שהיה נחוץ באותה עת כדי להשפיע על המשכילים, להוכיח, שאין היהדות מסתגרת מן העולם). רבינו קיבל מחמיו נדוניה גדולה והשקיע אותה בבנק בברונשווייג, אך מכיוון שראה שיהודים אינם זהירים בדיני ריבית, **הוציא את כל כספו מהבנק, וחילקו לעניים, כי לא רצה ליהנות ממנו ולא הותיר ממנו מאומה!** (ר' יואל שוורץ בחוברת על תולדותיו)

כשנפטרה אחת מבנותיו ל"ע, **שמרה אשתו את שמלתה, כדי שהיא תקבר יחד עמה**. כשראה זאת רבינו הוא העיר לאשתו: "הרי אפשר לתיתה לענייה!", ואכן, **היא מסרה אותה לצדקה בלא היסוס**.

רבינו היה דואג גם לדברים הארציים של בני עדתו. לא רק שהיה מתעניין בכל פרט של תלמידי בית הספר שהקים, אלא היה דואג לצרכי בני עדתו. בהיותו רב בעיר עמדן **הקים גמ"ח, שהיה ראשון מסוגו בגרמניה, והעניים שלוו ממנו, הצדיקו את האמון, שניתן להם ועשו כל מאמץ לשלם בזמן, עד שלא אירע שהיה צריך למחוק חובות, שלא שולמו**. הוא חיזק את התלמוד תורה לבנים שהיה קיים, והוסיף כיתות גם בשביל הבנות. אשתו הייתה הולכת ואוספת את הבנות להביאם ללמוד שם. בית הספר החזיק מעמד עוד שנים רבות, אחר שרבינו עבר לכהן במקומות אחרים.

בכל שלושה חודשים רגיל היה הרב לקבל משכורת. את המשכורת קיבל בעד שלושת החודשים הבאים. כידוע רבינו נזהר עד מאוד מפני חשש אבק גזל, ולכן לפני פטירתו ביקש בצוואתו כי יחזירו לקהל את העודף שבין יום פטירתו לבין שלושת החודשים. אבל מה גדלה הפתעתם של יהודי פרנקפורט שרבים, הרב, נפטר בדיוק ביום גמר שלושת החודשים וכך לא נותר חייב מאומה.

כאשר חדל רבינו מלכהן בעיר רבתי פרנקפורט ועבר לכהן בעיירה קטנה, נשאל על ידי הציבור, מה ראה לכהן בעירה קטנה זו ולעזוב את העיר הגדולה? השיב: "שם יש לי בעלי בתים, שלא אמצא במקום אחר!". כשהתבקש להסביר את דבריו, נתן דוגמה על אחד מבעלי הבתים שלו, **שציווה לחמם את המים, שירחצו אותו לאחר פטירתו מדפי הקבלות שנתן לצדקה - ואכן הספיקו הניירות לחמם דוד שלם וכך טיהרו אותו!**

התלהבותו לכל דבר שבקדושה בלטה בעת נאומו שהיו חוצבי אש, אדם שהיה רחוק מתורה וגם מהבנת השפה, ראה אותו נואם מתוך התלהבות של קדושה והוא תיאר זאת כך, שבראותו את הצדיק נואם, **חש, שכך עמדו הנביאים ודיברו**.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של הצדיקים או של הקברים
או אם לא שמנו את תמונת הצדיק או הקבר
יש לו תמונה שהוא צילם או שקיבל ממישהו ששהוא צילם ונתן לו את זכויות יוצרים
להשתמש בה ולא הוריד אותה מאתר באינטרנט, אנא שלחו למייל

PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה **PnineZadikim@gmail.com**

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
רפואת יהודה אריה בן רחל ברכה- רפואת הנפש ורפואת הגוף
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים, נחת יהודי מכל יוצאי חלציו וכן בחינוך הילדים